

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETESI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉVEL. EGYES SZÁM 16 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 130. SZÁM. 1929 JUNIUS 12. SZERDA.

16 FILLER

Andrássy Gyula gróf

Meghalt Andrássy Gyula gróf. Vele a magyar politikai élet markáns, kimagasló egyénisége dőlt ki az élők sorából. Andrássy Gyula mindenkori a politikai küzdelmek első sorában állott, szent hevíltséggel hirdetett elveinek és eszméinek lelkes szolgálatával vetette magát bele a politikai küzdelmekbe. Kapott és osztott sebeket bőven, de a sok küzdelem dacára megtartotta azt a ragyogást, amely mindenkiben csak tiszteletet ébresztett nemes személyisége iránt. Most ravatalánál a gyászban egyformán veszik ki részüket a nagy halott politikai ellenfelei és elvtársai egyaránt, mert hiszen Andrássy Gyula nagy magyar értékek sorába tartozott.

A politikai szereplést korán kezdte Andrássy Gyula és szinte ezzel párhuzamosan a nagyvonalú történelmi buvárkodást is. Munkái világhírnevet szereztek számára és a történelmi kutatók között első helyet biztosítottak neki. A béke idők parlamentjében vezető szerepet vitt Andrássy Gyula és a nemzeti ellenállás nagy harcában élesen szembekerült gróf Tisza Istvánnal. Mint aktív miniszter később a gyakorlati alkotások egész sorát valósította meg, de az események úgy alakultak, hogy a magyar sors kialakulásába Andrássy akaratának teljes erejét nem vihette be.

Az újabb nemzedék csak a legutóbbi események nézőpontjából ítélte meg Andrássy Gyula egyéniségét és szereplését, pedig az ő tevékenysége a magyar politika terén nemcsak a legújabb idők eseményeinek pártpolitikai mérőszalagjával mérhető fel.

Andrássy Gyula gróf szabadelvű párti programmal kezdte meg politikai pályafutását és a nemzeti ellenállás nagy harcának első fázisa épen az ő kitépése volt a szabadelvű pártból. Mint a nemzeti ellenállás egyik legtevékenyebb szervezője országos népszerűségnek örvendett és innen kezdve egy igen mozgalmas politikai pályafutás alakul ki Andrássy Gyula gróf életében. Erős, nemzeti érzése a forradalmak után a legkarakterisztikusabb legitimizmusban fejlődött ki. Szentül hitte és hirdette, hogy a legitimizmus mentheti meg az országot. A mai kor emberére nincs arra jogosítva, még ha pont az ellenkező nézetet vallja is, hogy emiatt pálcát törjön Andrássy felett. Ő nem a szavakkal játszott, hanem belső meggyőződését hirdette, mikor a legitimizmusnak akart híveket szerezni. A tiszta meggyőződés emberét kell minden esetre becsülni Andrássy Gyulában, aki eszméi szolgálatában elment a legvégső eszközökig, de

mindig tiszta hittel és hazája iránti szeretettel.

A magyar értékek egyre ritkuló fölgyerdeje vesztett el ismét egy erős törzset. Andrássy Gyula nincs többé és koporsója mellett el

kell hogy némuljon a pártiszenevély. Igaz, mély részvét illeti meg őt, mert igaz ember volt, lelkes harcos egyéniség, aki meggyőződése szerint nemzetének javát akarta szolgálni és nem rajta, hanem az

eseményeken múlt, hogy sikereiben nem volt olyan gazdag pályája, mint amennyit értékes egyénisége szerencsésebb körülmények között kiválthatott volna.

Walkó külügyminiszter önérzetes választ adott a kisántant demarsására

A Bethlen beszéd miatt tiltakozó kisántant követek előtt a magyar külügyminiszter kifejtette, hogy a magyar kormány az az álláspontja, hogy a békeszerződést igazságtalannak, tehát megváltoztatandónak tartja és erre békés eszközök igénybevételével állandóan törekszik.

Budapest, június 11. Félhivatalosan jelentik: A külföldi diplomatafogadás alkalmából előbb a csehszlovák kormány budapesti követe, utóbb pedig a szerb-horvát-szlóven állam budapesti követe meglátogatták Walkó külügyminisztert és kifejtették, hogy gróf Bethlen István miniszterelnök május 26-iki emlékbeszéde, amelyet az elesett hősök emlékkövénél felavatásakor tartott kinosan érintette kormányukat. Tudomására hozták a külügyminiszternek hogy hasonló ünnepségeken a jövőben nem fognak résztvenni, egyszerűsítették azt is, hogy kormányuk adandó alkalommal nemzetközi fórum előtt is szóvá fogják tenni a magyar manifesztációkat.

Walkó Lajos külügyminiszter válaszában kifejtette, hogy ismeretes mindenki előtt a magyar kormány az az álláspontja, hogy a békeszerződést igazságtalannak, tehát megváltoztatandónak tartja, és erre a békés eszközök igénybe-

vételével állandóan törekszik. Ezt az álláspontot gróf Bethlen István miniszterelnök a magyar képviselőházban már többször kifejtette és május 26-iki beszédében is ugyanezt hangsúlyozta. Ami a követek hasonló ünnepéken való részvételét illeti, a miniszter utalt arra, hogy a kormány azt a gyakorlatot követi, hogy fontosabb ünnepekre meghívja a diplomáciai testületet. Amennyiben a Budapestben akreditált diplomáciai testület egyes tagjai opportunusnak tartják, hogy bizonyos ünnepélyeken ne jelenjenek meg, ez természetesen az ő megítélésük körébe tartozik. Így Magyarország követei is többször nem jelentek meg a szomszéd államok egyes ünnepélyein.

A diplomáciai fogadásnál Románia budapesti követe is meglátogatta Walkó külügyminisztert s írásbeli jegyzéket adott át, amely nagy vonásokban megegyezik azokkal a közlésekkel, amelyeket a

csehszlovák és jugoszláv követek tettek. — A külügyminiszter a román jegyzékre írásban fog válaszolni.

Belgrád, jun. 11. (Bécsi Távirati Iroda.) Marinkovics külügyminiszter ma fogadta Seba csehszlovák követet. Belgrádban arra számítottak, hogy a magyar kormány a kisántant diplomáciai képviselőjének tiltakozása után megváltoztatja magatartását az irredentista propagandával szemben s nem ad okot a kisántant további lépéseire. Amennyiben ez nem teljesedne be, a kisántant kénytelen hatályosabb rendszabályokhoz nyulni, hogy a magyar kormányt szomszéd kötelességeinek lojális betartására készítse. E rendszabályok közé tartoznának elsősorban a kisántant közös panasza a népszövetség tanácsánál, amelynek figyelmét sürögősen felhívják a budapesti eseményekre. (MTL.)

Gróf Andrássy Gyula meghalt

Budapest, jun. 11. — Andrássy Gyula gróf kedden délután 6 órakor a Pajor-szanatóriumban meghalt. A beteget ma délelőtt hozták fel Tiszadobról teljesen elgyengült állapotban a szanatóriumba. Azonnal műtét alá vették, azonban a műtétet abba kellett hagyni a beteg szivgyengesége miatt.

Andrássy utolsó utja Budapestre.

Budapest, jun. 11. Tegnapelőtt érkezett a híre annak, hogy Andrássy Gyula gróf tiszadobi birtokán súlyosan megbetegedett. Régi betegsége lépett fel nála, amely közel egy évtized óta kínozza. Orvosai több ízben ajánlották neki, hogy operáltassa meg magát, ő azonban nem akarta magát alávetni. Allapota az utóbbi időkben javult, úgy hogy senkisésem gondolt arra, hogy a betegsége ilyen súlyos stádiumba jusson. Néhány nappal ezelőtt heves fáj-

dalmak léptek fel, a helybeli orvosokat hívták a beteghez, akik enyhítettek is a fájdalmakon, de nyomban konstataáltak, hogy a betegség annyira elharapózott, hogy sürgős műtét beavatkozásra van szükség. — Nyomban telefonon értesítették Illyés Géza dr. egyetemi tanárt, aki jól ismeri Andrássy Gyula gróf betegségét, tekintettel arra, hogy hosszú évek óta kezeli.

Tegnap délután meg is érkezett a kastélyba Illyés Géza dr., aki megvizsgálta a beteget és ő is konstataulta, hogy sürgős operációra van szükség. Nyomban itnézkedés történt, hogy a nagybeteg gróft felf szállítsák Budapestre a Pajor-szanatóriumba.

Délelőtt 11 órakor futott be a keleti pályaudvarra a miskolci gyors, amelynek egyik fülkéjében feküdt hordágyon Andrássy Gyula gróf, a társaságában volt felesége és Illyés professzor. A pályaudvaron ott várta őket a men-

tők autója, Körnöczy Emil igazgató-főorvos és Russwurm Rezső dr. mentőfőorvos. A beteget azonnal áttették a mentőkocsiba, amelybe beült Russwurm főorvos is és elindultak a Pajor-szanatórium felé. Külön autón robogott el Andrássy Gyuláné grófnő és Illyés Géza professzor.

A szanatóriumban.

A Pajor szanatóriumban rögtön megtették minden előkészületet a beteg fogadására. A II. emelet 85. és 86. szám alatt nyitottak két szobát Andrássy Gyula gróf számára.

Fél 12 órakor megérkezett Andrássy Géza gróf, aki nyomban felsietett és megtekintette a betegszobát. Néhány perccel később megérkezett gróf Hadik Barkóczy Endréné, fiával Endre gróffal, majd Andrássy Gyula gróf nővére, Battlyány Lajosné grófnő leányával, Odeschalchi Károlyné hercegnővel. Ezután egymás után robogtak

az autók és érkeztek a notabilitások a szanaóriumba.

Megérkezett Andrassy Gyuláné grófnő, Pallavicini György őrgróf, Cziráky Józsefné grófnő, Dessowffy Aurél gróf a feleségével és mások. Megérkezett Illyés professzor is, aki nyomban felsietett a műtőbe és intézkedett az operáció iránt.

Háromnegyed 12-kor érkezett meg mentők autója a szanaórium Szentkirályi-utcai kapuja elé. Az ápolók leemelték a hordágyat, a melyen pléddel betakarva fektették a gróf. Kívánságára az arcát seiyemkendővel takarták el. — A nagybeteg nyomban felvitték a szobájába s néhány perc múlva pedig a műtőbe szállították.

Az első műtét.

Az operációt Illyés Géza professzor végezte, Jannits Dezső dr főorvos, Dózsa Jenő dr tanársegéd és Melly Béla dr főorvos segédkeztek a műtétnél, amely körülbelül háromnegyed óra hosszat tartott. — Az operációt eléréstelenítéssel hajtották végre.

Az operáció alatt nagy izgalom uralkodott a műtő előtt huzódó folyosón. Allandóan ott tartózkodtak Andrassy Gyuláné grófné, — Odeschalehi Károlyné hercegné, — Batthyány Lajosné grófné és Andrassy Géza gróf. Mindannyian türelmetlenül várták az operáció befejezését. Egy óra után széttáruult a műtő ajtaja s a műtőköcsin kihozták Andrassy Gyula grófot. A kocs mellett haladt Illyés professzor. — A nagybeteg közérzete az

operáció után kielégítő volt és kívánságára egy csésze teát kapott.

Az utolsó órák.

A déli egy órakor lefolytatott operáció nem hozott javulást a beteg számára. Az orvosok még ugyan biztak abban, hogy a gróf erős szervezete ellenáll a kornak. De a nagymértékű szivgyengeség már nagyon aggályossá tette a helyzetet. A betegszobában összegyűlt az egész család és a nagybeteg többször meglátogatta Jannits Jenő kezelőorvos és Illyés professzor, aki a műtétet végrehajtotta. Négy órakor a helyzet válságosra sordult, akkor már nyil-

vánvaló volt, hogy hiába minden igyekezet: nem sikerül megmenteni a nagybeteg államférfit az életnek. Az agónia öt órakor kezdődött és kevéssel hat óra előtt Andrassy Gyula gróf a család jelenlétében csendesen jobblétre szenderült.

A holttestet átvitték az Andrassy-palotába, ahol holnap felravalozzák. A mélyen súlyított család a gyász hatása alatt még nem határozott a temetés felől, de amint beavatott helyről értesülünk, valószínűleg Tiszadobra viszik majd a holttestet, hogy az Andrassy-család ottani sírboltjába helyezze az örök nyugalomra.

Andrassy Gyula élete

Csfszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrassy Gyula dr., 1860. június 30-án született. Ifjabb fia néhai Andrassy Gyula gróf volt miniszterelnöknek és külügyminiszternek. Tanulmányai befejeztével a diplomáciai pályára lépett és mint atassé működött a konstantinápolyi s berlini nagykövetségeknél. Közben leszolgált önkéntesi évet és 1881-ben a 4. huszár ezred tartalékos hadnagyává nevezték ki. Az 1884-i országgyűlés vége felé a csfszentmártoni kerületben szabadelpvüparti programmal képviselővé választották. 1887-ben ugyan ez a kerület, 1892-ben pedig a budapesti terézvárosi kerület küldötte a képviselőházba. A Wekerle-kabinet megalakulása után 1893-ban Hyeronym Károly belügyministersége alatt államtitkárságot vállalt. Tisza Lajos gróf halála után pedig mint ő felsége személye körüli miniszter lépett be a kabinetbe s ebben a minőségben fontos politikai tevékenységet fejtett ki, a kabinet leg-súlyosabb napjaiban. A kabinet bukása után 1895. január 15-én közreműködött az egyházpolitikai reformjavaslatok végleges elintézésénél. Az

1896-i választások alkalmával nem kapott mandátumot, csak Andrassy Géza gróf lemondása után választották meg Rozsnyón. A Bánffy-éra alatt ő és bátyja, Tivadar, voltak az inkompatibilitási kérdés körül kifejlődött mozgalom előharcosai. Az 1898. őszén kitört obstrukció folyamán az ú. n. Tisza-lex benyújtása után ő is elhagyta a szabadelpvü pártot és csatlakozott a disszidensekhez. Miniszteri tárcájától megválvá, 1896-ban megírta nagy művét. A kiegyezésről, melyben Deák Ferenc alkotásának történelmi és politikai lényegét fejtegeti. Művét az akadémia a Bródy-féle díjjal koszorúzta meg, ő azonban a 3.000 forintos díjat az akadémia rendelkezésére bocsátotta, Deák Ferenc élet é. jellemrajza megírására. Még nagyobb feltűnést keltett második történelmi-politikai munkája. „A magyar állam fennmaradásának és alkotmányos szabadságának okai”. 1901-ben Losoncz városa egyhangúlag választotta meg. 1902-től 1907-ig a Társadalomtudományi társaság elnöke volt. Az 1904. november hó 18-iki események után elsőnek lépett ki a szabadelpvü

pártból. A disszidensek vezére lett és pátrájával csatlakozott a szövetséget ellenzékhez, amelynek soraiban vezető szerep jutott neki. E párt 1905-ben „alkotmánypárt” nevet vett fel. 1904. december 14-én élesen meg-támadta a képviselőházban gróf Tisza István miniszterelnököt, akivel az 1905-i választási küzdelem során elmondott beszédeiben is több éles vitája volt. Az 1905. évi választások alkalmával Budapest IV. kerületében Tisza István gróffal szemben kisebbségben maradt, de Olaszliszán megválasztották. A szabadelpvü párt kisebbségbe jutása és a Tisza-kormány lemondása után, a parlament ismételt elnapolásával szemben, 1905. június hó 22-én ő terjesztette elő a szövetséget pártok tiltakozását. A nemzeti ellenállás egyik legtevékenyebb szervezője volt. Több város és község díszpolgárává választotta. 1906-ban a koalíciós kabinetben a király kívánságára elvállalta a belügyi tárcát. Nevéhez fűződik az alkotmánybiztosíték néven ismert törvény megalkotása. Nagy eréllyel folytatta a közegészségügy javítására irányuló kormányzati akciót és serkentette az ezirányú tevékenységet. Kiéptette a gyermekvédelmi rendszert. A régi kivándorlási törvény törvényhozási reformján kívül rendelkezésekkel igyekezett a kivándorlás terén elharapódzott visszaéléseket orvosolni. 1908 őszén benyújtotta a képviselőházban a választói jog reformjáról a törvényjavaslatot, amely a plurális szavazatok elvén épült fel. 1910. január hó 17-én a koalíciós kabinettel őt is felmentette a király állásától. Ez alkalommal a király az arnyagyapjas renddel tüntette ki. Budapest székesfőváros Vázsonyi Vilmos indítványára díszpolgárává választotta. A vezetéke alatt álló alkotmánypárt 1910. február 14. napján feloszlott és Andrassy híveinek jórésze belépett a nemzeti munkapárt-

HORTOBÁGYI JUHTURO

Mindenütt kapható! Tormell 9

Orsz. Magyar.

Tejszövetkezeti Központ

Budapest, I., Horváth Miklós-ut 119/121.

Debrecen a fele utja...

Írta: Fényes Jenő.

A bíró kezdte elveszíteni a türelmét. Nem tudott sem a férfitől, sem az asszonytól egy egyenes választ kapni.

— Kibékülnek vagy nem békülnek? — kérdezte végül erélyesen. — Ne kényeskedjenek, mint a gyerekek. Látom, hogy semmi komoly ok nincsen a válasza, csak költözöködnök egymással és azt hiszik, hogy a váláshoz ez már elég. Vegyék tudomásul, hogy ha ki nem békülnek, hát akkor így fognak élni, egymástól külön, de nem választom el magukat.

A férfi — marcona arcu, tagbaszakadt fiatal parasztgazda — hallgatott, de a fiatal menyecske hamar szóhoz jutott.

— Ha ki is békülök, csak úgy békülök, ha megígéri, hogy megbeesül és nem bánik úgy velem, mint a kutyájával.

A férfi odafordult az asszonyhoz.

— En bántam úgy veled?

— Nem is én. Hát ki vágott nyakom engem az augusztusi vásáron?

— De ki vágott előbb hozzáam egy kanalat? És még hozzá miért? — Mert első szóra nem akartam magammal behozni Debrecenbe a vásárra.

Egy pillanatra elhallgatott, azután csöndesen tette hozzá.

— Örökké fogom szégyenleni, hogy a vége mégis az lett, hogy

behoztam a vásárra, azután, hogy a kanalat hozzáam vágta.

— Meg azután hogy nyakonütött, — tette hozzá sietve az asszony.

— Ne a multat hánytorgassák, — vágott közbe a bíró. — Arról beszéljenek, akarnak-e egymással tisztességesen, rendesen élni. Alkalmazkodjanak egy kicsit egymáshoz és akkor megöregedhetnek együtt.

— Dehogy öregszünk, — vette át újra a menyecske a szót. — Csak itt ő olyan jámbor. Itt, a bíróság előtt. Odahaza olyan a hangja, mintha mindig egy századot kommandirozna.

— Igen, mert nem hallgatsz a kicsi szóra.

— Nem is tudna meglenni, ha nem küldene mindennap vagy százszor a pokol fenekére.

— Igen, mert azt hiszed, hogy te viseled a kalapot.

— Viselje maga, de engem meg ne bántson mindig. Szóval is úgy megtudja verni az embert, mint más a veréssel.

— Ha meg van az ok rá.

— Elég volt, — vetett véget a párbeszédnek a bíró. — Még azzal fejezd be, hogy újra összevesznek. Utoljára kérdem, kibékülnek vagy nem békülnek?

A férfi felvetette a fejét.

— Hát én békülök. Visszavesszem. De azt megmondom, hogy irté nem megyek.

— No asszony, — szólt a bíró, — rendben lesz így? Maga szépen visszamegy az urához.

— Visszamegyek, de győjjük irtétem.

— Azt nem, — mondta haragosan a férfi. — Kétszer már ott hagytál, kétszer irted mentem, — harmadjára nem megyek utánad. Szoboszlóra nem teszem be többé a lábam. Tudod, hogy hun lakom Bősörminybe, odagyere ahunna elmentél.

— En meg máskép nem megyek. Győjjük irtétem.

— Soha többet. Eligszér elhoztalak már Szoboszlóról. Legutóbb sallangos lovakkal mentem irted. Alig hazagyóttál, újra elmentél. Nem csinállok többé bolondot magamból.

A bíró közvetítő indítvánnyal próbálkozott.

— Hátha elküldené magáért a szekeret? — fordult az asszonyhoz.

— hazamegy?

— Nem. Gyűjjük ű is.

— Nem megyek. De szekeret küldök. Soha többet nem megyek Szoboszlóra. — A lakodalom óta már kétszer hoztam végig Szoboszlón. Nem csinállok én minden félében lakodalmas menetet.

— No hiszen az sem volna olyan nagy dolog, ha érte menne az asszonyért, — fordult most már a férfihez a bíró. De az nem tágitott.

— Nem megyek Szoboszlóra. — Szekeret azt küldök.

— Akkor meg nem megyek vissza.

— Hát ne gyere. Ugyis az lenne a vége, hogy két hét múlva hazaszaladsz anvádhöz. A ki a bősör-

minyi fődre jött, annak ott a helye, nem mindig Szoboszlón az anyja mellett.

— Hát most azon akadjon meg a kibékülés, — szólalt meg a bíró, — hogy melyik menjen a másikért? Hogy hogyan kerüljön haza az asszony? Hát nem mindegy az, hogy érte megy, vagy nem mindegy az, hogy magától megy haza?

Elég volt egyszer a lánynizből, meg azóta kétszer az asszonyizből.

— En meg máskép nem megyek vissza.

A bíró nem hagyta tovább vitáztatni őket.

— Új tárgyalást tűzök, de újra csak a békéltetésre. Majd idezést kapnak. Addig van idejük, gondolkodják meg a dolgot.

Aláírták a jegyzőkönyvet, a férfi még írta a nevet, letette a földre a kalapját. Az asszony a lánynevet karcolta a papírra. — A férfi nem is állotta meg szó nélkül.

— Tessen látni bíró ur, már nem is az asszonynevet írja.

— Mindegy az, — esitotta el a bíró.

A férfi visszafelc:

— És még én menjek utána Szoboszlóra?

Eltávoztak. A bíró a következő ügy tárgyalásába kezdett. Kis idő múlva kopogtattak az ajtón. — A gazda jött vissza.

— No mi az? — kérdezte tőle a bíró.

— Hát ha megbeesülne magát, valameddig elmennék irté. De Szoboszlóra nem megyek.

1910. évi választások a kormány nagy győzelmével végződtek. Andrássy Nagymihályin pártönkivüli 67-es programmal szerzett mandátumot. Az új országgyűlésen, amikor a kormány beferjesztette a véderő javaslatot, szembefordult a kormánnyal s nemzeti irányzatú reformokat követelt. A gróf Khuen Héderváry kormány bukása után Andrássy Gyula tárgyalásokat indított Lukács László miniszterelnökkel abból a célból, hogy a kormány előbb tárgyalassa le a választójogot, azután vétesse tárgyalás alá a véderőjavaslatot. Ez az akció sem vezetett sikerre. Az obstrukció változatlan erővel folyt tovább, a munka párt gróf Tisza Istvánt választotta meg a képviselőház elnökévé, aki a technikai obstrukcióra azzal felelt, hogy karhatalommal vezette ki a tanácskozást megakadályozó ellenzéki képviselőket a Házból. A mentelmi bizottság javaslata alapján a Ház Andrássy Gyulát is kitiltotta a Ház üléseiről. 1913. év őszén Andrássy Gyula újból életre hívta az alkotmány pártot és abban reménykedett, hogy alkalmasabb időben átveheti a kormányt. 1914-ben, amikor a háború kitört, ő is résztvett abban a munkában, amely a magyar parlamentben dúló harcok lecsendesítéséhez vezetett. — 1915. októberében Berlinben hosszas tanácskozáson volt a német vezető politikusokkal s az Amerikával való szakítás elkerülésére akarta őket rábírni. 1916-ban a harctéren volt katonák választójogára vonatkozó indítványt ő is pártolta. A választójogi kérdés miatt ellenzéke lett a Wekerle-kormánynak és 1918. június havában kilépett a saját pártjából is. A háború vége felé Károly király Svájcba küldte, hogy ott az Antant hangulatáról információkat szerezzen. 1918. október hó közepén közös külügyminiszterré nevezték ki. Azonnal külön békét akart kötni, október hó 31-én, azonban, amikor a forradalom kitört, beadta le-

mondását és a sopronmegyei Dénesfára vonult vissza, Czirákyék bíróságára. 1919. januárjában Svájcba ment ahonnan csak a kommün bukása után tért vissza. Az első nemzetgyűlési választások alkalmával a miskolci első választókerült választotta meg pártönkivüli programmal képviselővé. 1921. február hó 21-én a keresztyén nemzeti egyesülés pártjához csatlakozott, amely elnökévé választotta. Néhai Károly király első visszatérési kísérlete alkalmából a kormányzó megbízásából Szombathelyre utazott s résztvett azokban a tárgyalásokban, amelyek a királyt Svájcba való visszatérésre kényszerítették. A király visszatéréséből keletkezett parlamenti vitában nagy beszédet mondott, IV. Károly király hívének vallotta magát, s a szabadkirályválasztást a legnagyobb szerencsétlenségnek mondta. A király második visszatérési kísérlete után Dénesfán a királlyal tartózkodott s a királlyal igyekezett Budapestre. Az ügyészség a fennálló állami rend ellen elkövetett bűncselekmény miatt őt is vád alá helyezte, s letartóztatták, s mikor szabadlábra helyezték ismét résztvett a nemzetgyűlés vitájában és a Bethlen kormánynak egyik legelkeseredettebb ellenfele lett. Az első nemzetgyűlés vége felé azok a politikusok, akik a szélső legitimista szárnyhoz tartoztak, beléptek a Friedrich vezetése alatt álló keresztyén nemzeti pártba s ezzel együtt megalkotották a Keresztyén Nemzeti Földműves és Polgáripártot, mely Andrássy Gyulát elnökévé választotta. Andrássy Gyula nevével ment a párt a választási küzdelemben, amely a szélső legitimisták jelentékeny erővesztését eredményezte. A második nemzetgyűlésbe Andrássy Gyula gróf Budapest I. választókerületében jutott mandátumhoz. Az 1926. évi országgyűlési képviselőválasztáson nem kapott mandátumot. Andrássy Gyula gróf az utóbbi években meglehetősen visszavonult a po-

47 fillér 1 kerékpár

1 napi részlete, ha nálam
Atlas, Opel, Torpedo, Presto, Lifag
világmarkás kerékpárt vásárol 18 havi részletre
Soltész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám

litikától s egész munkálkodásában a publicisztika terére szorított. — Gyakran emlegették különféle ellenzéki csoportosulások vezéréül, de ezek a pártalakulások egyszerű talál-

gatásoknak bizonyultak. Andrássy Gyula gróf egy hét óta betegeskedett. Állapota négy nappal ezelőtt vált súlyossá.

Vásáry József felsőházi tagsága ellen beadott felebbezést elutasították

A felsőház igazoló bizottsága igazolta Vásáry József tagsági jogosultságát.

Budapest, június 11. A felsőház igazoló bizottsága Beöthy László elnöklésével ma délelőtt tartott ülésén igazolta az Országos Mezőgazdasági Kamara részéről delegált Vásáry József rendes tagsági jogosultságát.

jogosultságát tudvalevőleg Hegy- megi Kiss Pál és társai felebbezték meg különböző címeken. A felebbezést nem látta alaposnak a felsőház igazoló bizottsága és azt elutasította. Így azután Vásáry József most már végleg igazolt tagja a felsőháznak.

Vásáry József felsőházi tagsági

A jövő évi költségvetési többletet a tisztviselői lakbér-osztályok emelésére fordítja a kormány

Beterjesztette a pénzügyminiszter a költségvetésről szóló törvényjavaslatot.

Budapest, jun. 11. Wekerle pénzügyminiszter a Ház mai ülésén nyújtotta be az 1929-30. évi állami költségvetéséről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat 1929-30. évre az állam rendes kiadásait egy milliárd 335 millió 387.530 pengőben, az átmeneti kiadásait 44.586.870 pengőben, beruházási kiadásait 48.697.000 pengőben, összes kiadásait tehát 1 milliárd 428 millió 671.400 pengőben, összes bevételét pedig 1 milliárd 432 millió 171.400 pengőben állapítja meg. A törvényjavaslat felhatalmazza

a kormányt, hogy a mutatkozó többletet az állami tisztviselők s egyéb alkalmazottak lakáspénze szempontjából ezidőszent 3-6 lakásbér osztályba tartozó egyes lakásoknak és községeknek magasabb lakáspénzosztályba való sorozására használhassa fel, amelyek akár az ország határaink változása, — akár pedig a lakásvizonyokban egyéb hiba folytán bekövetkezett lényeges eltolódások miatt az osztályba sorozás módosítására elkerülhetetlenül szükség van.

Folytatják az optánsügy tárgyalását

Bécs, június 11. A magyar-román optánsügyi tárgyalásokon résztvevő delegációk ma délelőtt Bécsbe érkeztek s délután félőtkor a Sacher-szállóban a román delegáció szálláshelyén megkezdtek a tárgyalásokat. Az ülés, melyer mindkét delegáció teljes számban vett részt, este fényelőcsig tartott s behatóan megbeszéltek a tárgyalások anyagát. A tárgyalásokat most gyorsabb ütemben kívánják folytatni s ezért holnapra úgy délelőltre, mint délutánra ülést hívtak össze.

Bécs, június 11. Az optánsügyi delegációk mai ülésén Davila, a román delegáció vezetője Bukarestből hozott utasítások alapján közléseket tett egyes részletekre nézve, amelyek beható megvitatás tárgyául szolgáltak. A tanácskozásokat, amelyek a legbarátságosabb szellemben folynak, most már valószínűleg minden délelőtti és délutáni folytatni fogják. Holnap délelőtti 11 órakor a két delegáció ismét összeül,

mégpedig báró Szerényinek, a magyar delegáció vezetőjének szállásán. A román delegáció vezetője most ugyan csak a Sacher-szállóba szállott meg.

Pör Zita királyné ékszerai körül

Páris, június 11. A büntetőbíróóság ma délután felmentette Batthyányi grófot, aki ellen Steiner Mária azon a címen indított pert, hogy visszaélt a beije helyezett bizalommal.

A panasz tárgya Zita királyné ékszerének eladásával volt összefüggésben. Steiner Mária 90 ezer frankot bízott az ékszerek megvétele céljából a grófra. A panaszos állítása szerint a gróf nem teljesítette mindenben híven megbízását.

— Hát hova menne érte? Meddig?

— A debreceni földig elibe jövök. Itt átpakolhat az én szekereimre.

Az asszony már előbb is ott állott a nyitott ajtónál. Most pedig betérfertgett a szobába.

— Na jó lesz így asszony? — kérdezte tőle a bírő.

— Mintha nem jöhetne már el Szoboszlóig, — mondta csöndesen az asszony és közben tépdeste, ide-oda huzgálta két keze közt kötője szélét.

— Oda nem megyek, — vágott közbe gyorsan a gazda. — Győjjük ő is. Akkor megyek én is. — Debreczen éppen a fele uton van.

Mig ezeket mondták, egy kicsit közelebb kerültek egymás mellé.

— No csak menjenek most haza, hozzák rendbe egymás közt a dolgot. — zárta be a beszélgetést a bírő.

Újra elmentek. Behallatszott a szobába, hogy amig lefelé mentek a lépcsőn, — a férfi többször elmondta:

— Debreczenig jövök, éppen a fele utja.

A bírő mosolygott. Csóválta a fejét. Azután felállott és az ablakhoz ment.

Lent az utcán paraszti szekér állott, mellette a gazda és a menyecske. Jól hallatszott a gazda szava:

— Nem igaz. Felső-Józsa nem a fele utja. Elgyszer megjártam már, tudom, hogy Debreczen a fele ut.

A bírő kihajolt az ablakon, úgy

hallgatta mi történik.

— Jó, hát legyen Debreczen a fele utja, — mondta csöndesen az asszony, — de hiszen most meg itt vonánk tán Debreczenbe. Ipp a fele uton. Vagy most nem Debreczenbe vagyunk? Hát most csak azir menjek Szoboszlóra, hogy onnan meg újra ide visszajöjjenek?

A gazda felemelte jobbkezét és mosolyogva, de szó nélkül, mutatóujjával jó ideig fenyegette az asszonyt.

— Hej te asszony, asszony! De jól érted a módját, — tört ki belőle végül a kiáltás. — Azzal derékon kapt a asszonyt, felpenderítette a szekerre és már közé is csapott a lovaknak. — A lovak a hirtelen ütésre megtorpantak, majd szétvetették a lábukat, de a következő pillanatban már rohanva vitték gazdáikat a böszörményi földek felé. A patkók ütemesen verték az aszfaltot.

A bírő utánuk nézett. Nézte a szekeret, amig csak beérte a szemével. Azután arra gondolt, hogy talán ez is az élethez tartozik. Az összeveszés is, a kibékülés is. Összevesznek hogy kibéküljenek és megbékülnek, hogy összevesszenek. Betette az ablakot, visszament az asztalához és folytatta az abbahagyott tárgyalást. — Egy idősebb férfi akart mindenáron válni a feleségétől. Az asszony pedig semmiképen sem akart a válásról tudni. — A bírő csak úgy mint az előbb tette, kezdte békíteni őket.

Győződjön meg Pálffy olcsó árairól, Kossuth-utca 7.

Lárma harangot vernek

Bukarestben és a megcsönkített háza körül valamenyien, kik jogta lárma faltak bele a magyar föld szent rögébe. Két hete immár, hogy Bethlen István, Magyarország miniszterelnöke szót emelt a magyar igazságot a névtelen hősök emlékműpélyén és szíve szerint megszólaltatta a lelke harangját. Nem mondott semmi olyat, amivel felkelhetne volna az apró irigyek, a telhetetlenek, a potyán jóllakottak támadó kedvét, hiszen csak azt a közismert és a világ minden nemzete előtt tudott valóságot említette meg, hogy így nem marad, nem maradhat az, mit békének reánk kényszerítettek tiz esztendőnek előtte.

Bethlen István szava zengő igazság kürt szavával harsant végig a világon és mindenütt a megértésnek és igazságnak jegyében vették tudomásul. Csak azok hallgattak a nehéz büntudat sulya alatt, kik érezték az igazság szavának lelkiismeret szerinti terhét. Hallgatott a Balkán, hallgattak a korán jóllakottak és olyan erős volt a magyar miniszterelnök szava, hogy hirtelen a torkukra fagyott a szó. Nem volt, mert nem lehetett mondanivalójuk. Érezték az igazság szavának pörlyű csapását.

És most furcsa dolog történt. Két héttel ezelőtt vágták a szemébe az érdekelteknek azt, hogy embertelenül visszaéltek a szerencés helyzettel, kiméltlenül kihasználták a büns és tudatlan konjunkturát és csodálatosan most jutott eszükbe, hogy tulajdonképpen tiltakozni kellene a régen elangzott beszéd ellen. Egy bizonyos, hogy a Bethlen István szava nem volt a pusztában elhangzó kiáltó szava, mert ime most érkezett vissza a visszhang Bukarest tájáról. Demarsról beszél a kisantant véres szája sajtója és verik a lárma harangot kicsi Magyarország körül a „hősök” fiai. Hiszen jó, jó ez a nagy zaj, csupán csak azt felejtik el a harsogók, a segítségért kiáltozók, hogy ma már tiz megpróbáltató, felvilágosító esztendő telt el a trianoni átkozott esztendőttől s immáron hiába sirják a megsértettek krokodilus könnyeit, mert ép eszű ember nem hisz a szavuknak széles a világon. Mi megértjük ezt a kapálózást, mi még értkelni is tudnánk ezt a diplomáciai szállhamoskodást, ha nem pont mirőlünk, nem a mi nyomoruságosan agyon jövötett életünkéről volna szó. De mivel éppen mi rólunk van szó, azért csak azt mondjuk, hogy a magyar miniszterelnök nem megy kölcsönözéért, ha éppen kedve tartja a beszédhez éppen a kismatánthoz. Mindig meg szokta gondolni Bethlen István, hogy mit mond, mert jól tudja, hogy ma már az egész kulturvilág felfigyel a szavára, tehát ha a névtelen katonai emlékműpélyén beszélt, akkor tudta, hogy kinek mit mondjon, s mit miért mondjon. Nekünk tehát nem fáj a fejünk, mert Bukarestben, Belgrádban, Prágában siró hangon békebontásról, magyar irredentizmusról üvöltöznek és demarssal fenyegetőznek. Azon nyi már régen túl vagyunk, hogy ilyen diplomáciai kisjátékokkal lecke felmondásra hívjon bennünket a kisantant diplomáciája.

Két héttel ezelőtt beszélt a miniszterelnök, s most mint sértett

áltján hörren fel a román sajtóval az élen a kisantant sajtó. Hát jó, csak hadd hördüljenek az igazság szava ellen, de az bizonyos, hogy ez a nekihördülés felette fals hangu, igen ravasz hangemű hördülés. Mi nagyon jól tudjuk, hogy honnan fúj az a csalfa diplomáciai szél. Bizonyos optáns pernek hívják ezt a szelet már évek óta, mi a világtörténelemben egykor úgy fog szerepelni, mint a huszadik század egyik szégyenfoltja a sok között. Így most már helyben is vagyunk „nemes” kis antant. Romániának pogányul fáj az optáns per igazsága, s nem tudja elviselni, hogy ki kell nyitnia

becsületes visszafizetésre a tárcáját, hát kitalálja a lázítás csalfa meséjét a biztos követeléssel elő álló állam kormányelnöke ellen. A többi pedig már a forma kedvéért is vele kesereg a „kárvallott” társal, azzal az elvvel támogatva a kesergést, hogy: ma neked, holnap nekem jár ki majd az igazság erejének szava, mit tudomásul vesz a világ igazságra ébredt közvéleménye.

Hát csak hadd verjék Bukarest táján a lárma harangot és sirják a krokodil könnyet, de minden demars után is fizetni fognak, mert az igazság úgy követeli.

Gróf Klebelsberg beszéde a kultusztárca vitájában

Budapest, június 11. A képviselőház keddi ülésén folytatták a kultusztárca költségvetésének általános vitáját.

Klein Antal: Minden elfogulatlannal kritikának el kell ismerni, hogy a kultuszminiszter nagyszabású programot tűzött maga elé. A kultuszminiszternek hervadhatatlan érdemei vannak a népiszkolák fejlesztésének terén. A nyolc osztályos népiszkola kötelezővé tételét nem tudja teljesen elhelyezni. Ennek végrehajtásával várni kell. A négy egyetemet Csonkamagyarországon soknak tartja, mert valósággal ontják a diplomás embereket, akik azután nehezen tudnak elhelyezkedni az életben. Mégis meghajol a kultuszminiszter sulyos érve előtt.

Pogány Frigyes elismeréssel szólott a kultuszminiszter működéséről, munkájának eredményéről, a melyre minden magyar ember büszke lehet. Igaz, hogy sok a diplomás ember, de a szülők taníttatni kívánják gyermekeiket, az ifjúság is tanulni kíván és ezt nem lehet megakadályozni. Ezután Klebelsberg Kunó gróf, kultuszminiszter szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy újabb programot nem ad. Örömmel látja, hogy a Ház minden oldalán megértés nyilvánult meg a kulturpolitikai feladatok iránt. Sajnálja, hogy Kéthly Anna felszólalásába disszonáns hang vegyült, amidőn a levante egyesületről beszélt. Hangoztatta, hogy a közgazdasági válságot nem szabad szembeállítani a kulturális kiadásokkal. Mindössze 4-5 millió pengőt lehetne legfeljebb elvonni a kultusztárca költségvetéséről.

Ha ezt közgazdasági célokra fordítanók, nem tudnánk enyhíteni vele a szegénységet, viszont kulturális válságot idéznénk fel.

Mi a kulturális haladás útján vagyunk és ebben a kultúra minden legkisebb munkásának is érdeme van. A kulturális haladást bizonyítja a kiadott könyvek nagy számának szaporodása. Egyedül Hollandiában mutatkozik még hasonló fejlődés e téren, mint nálunk. A többi országokban csak kisebb az emelkedés. Ez mutatja, hogy nálunk eleven kulturális élet van és a szellemekben is fogyasztók vannak. Természetesen ez nem magától lett így, mert ezt munkával kellett elérni. További eredményekre úgy juthatunk, ha közgazdasági példák szerint racionalizálunk. Csökkenteni kell a létszámot is.

Az egyetemek kérdéseire áttérve, hangoztatta, hogy a menekült egyetemek fenntartásáról szóló törvényt még hivatalbálpése előtt hozták és a közgazdasági fakultást is még előtte alkották meg. Arra igyekezett, hogy az egyetemek körül a csökevény főiskolákat megszüntesse. A férfi és női pedagógiumot összekapcsolták és kapcsolatba hozták a szegedi egyetemmel. Megszüntetik a

három jogi fakultást is, amelyeket a felekezetek tartottak fenn. Meg akarja várni a felekezetek saját elhatározását. A református konvent hozot tiz már ez ügyben határozatot. A közgazdasági fakultást a műegyetemmel olvasztja össze. A párhuzamos intézmények egyesítése is a racionalizálást szolgálja.

A polgári iskolákról hangoztatta, hogy a magyar középosztály legnagyobb része csak polgári iskolákba járhatja leányait. Ezt az iskolatípust tehát nem lehet lebontani. Ezután hangoztatta, hogy az egyetemek milyen fejlődést hoztak létre azokban a városokban, ahol letelepedtek.

Igy Szeged és Debrecen használt látja a monumentális áldozatoknak, amelyeket az egyetemek érdekében hoztak.

A magyar nép mind nagyobb megértéssel fordul a kulturális feladatok felé. Beszédét a magyar reformkorszak nagy gondolkozóira való hivatkozással fejezte be a miniszter. (Eljenzés és taps.)

Sokorópátkai Szabó István arra kérte a minisztert, hogy építő munkásságát tovább folytassa. Helyesli ugyan a nyolc osztályos népiszkola tervét, de első sorban arra kell törekedni, hogy mindenütt meg legyen a hat osztályos elemi iskola.

Malasits Géza utalt arra, hogy a szociáldemokraták a nemzethez tartozóknak vallják magukat. Minden magyar ember felháborodással nézi s látja azokat a tankönyveket, amelyekből az utódállamokban élő magyar gyermekeknek tanulniok kell. Ha a romániai tankönyveket nézi, égnék áll a haja, hogy miket tanítanak a szegény magyar gyermekeknek. Ha azonban ezt kárhoztatjuk, nekünk arra kell törekednünk, hogy a mi nemzetiségeink megfelelő tankönyvekkel legyenek ellátva. — Multkori felszólalásában nem akarta a nemzet lelkét megbántani, csak egyenlő elbánást kért a nemzetiségi területeken. Kérte ezután a minisztert, hogy az iskolaépítés terén folytassa tovább az építőmunkát.

Klebelsberg kultuszminiszter kijelenté, hogy ő nem illette hazafeladás vádjával a szociáldemokratákat, különösen Kéthly Annát, kinek mindig vannak gondolatai. Csak azt mondotta, hogy a nemzetnek fáj, hogy ilyen beszédek hangzanak el a képviselőházban.

Temesváry Imre szerint a magasabb kultúrívó hozza magával azt, hogy a magyar nemzet gazdasági tekintetben is elfoglalhatja az őt megillető helyet.

Hegymegi Kiss Pál hangoztatta, hogy egyáltalán nincs szó arról, hogy az ellenzék a kultusztárca költségvetésének kereteit csökkenteni kívánna. Kulturális tekintetben a magyar törvényhozásban nincsen pártkülönbség, csupán arról beszélhetünk, hogy a mai nehéz viszonyok között a szükségletek kielégi-

tésében sorrendet kell tartani. Sürgette a debreceni egyetem, központi épületének mielőbbi befejezését. A miniszternek felekezeti tekintetben a kiegyenlítés szellemében kell eljárni. Ezután a kultusztárca művészeti programjával foglalkozott és a nyomorgó vidéki színeszet támogatását ajánlotta a miniszter figyelmébe. Szükségesnek mondotta egy olyan történelmi könyv kiadását, amelyben Kossuth és Rákóczi alakja, aszerint van megrajzolva, ahogy azt a nép a lelke mélyén érzi.

Tankovics János a felekezeti ösztönzést hangoztatta és szövegét az alsó papság sanyaru helyzetét. Visszautasította Kéthly Annának a kiscgazdáról mondott szavait, akiket Dózsa Györgyként aposztrofált. A kiscgazdák soha sem voltak lázadók és mindig egyetértésre fognak törekedni.

Barabás Samu hangoztatta, hogy nem szabad az embereket a szerint megítélni, hogy milyen felekezethez tartoznak. Foglalkozott az egyház kulturális terheivel. Rámutatott az iskolafenntartási költségek sulyos voltára, majd a tanítók és kántortanítók sérelmeit tette szóvá.

Ezután a Ház a kultusztárca költségvetését általánosságban elfogadta. A részletes tárgyalás során a kultuszminiszter többek között kijelentette, hogy az iskolán kívüli népművelés céljaira szánt összeget maga is kevésnek tartja és a lehetőség szerint igyekszik e célra többet juttatni.

ELKÉSZÜLT A KORMANYZÓI VANDORDIJ A DALOSZÖVEGYRE.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója a XX. dalosverseny alkalmából kományzói díjat alapított. A vándordíj, mely Budapestben készült, most érkezett meg az Országos Magyar Daloszövetséghez. A díj 15 cm magas, ébenfátalapon álló, aranyozott, nagy ezüst-urna, melynek magassága 45 cm. Felirata a következő: Nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország kormányzója vándordíja, 1929.

A KORMANYZÓ SZÜLETÉS-NAPJA ALKALMÁVAL EZIDÉN AZ ÜDVÖZLESEK ELMARADNÁK.

Budapest, jun. 11. Hivatalosan jelentik: Horthy Miklós kormányzó közelgő születésnapja alkalmából itnéztek kérdést a kabinetirodához az iránt, hogy milyen formában juttassák el szerencsekívánataikat az államfőhöz. Ezzel kapcsolatban illetékes helyen azt a felvilágosítást adták, hogy mivel a kormányzó nem tartózkodik a fővárosban, a születésnap üdvözlése és ünneplések elmaradnak.

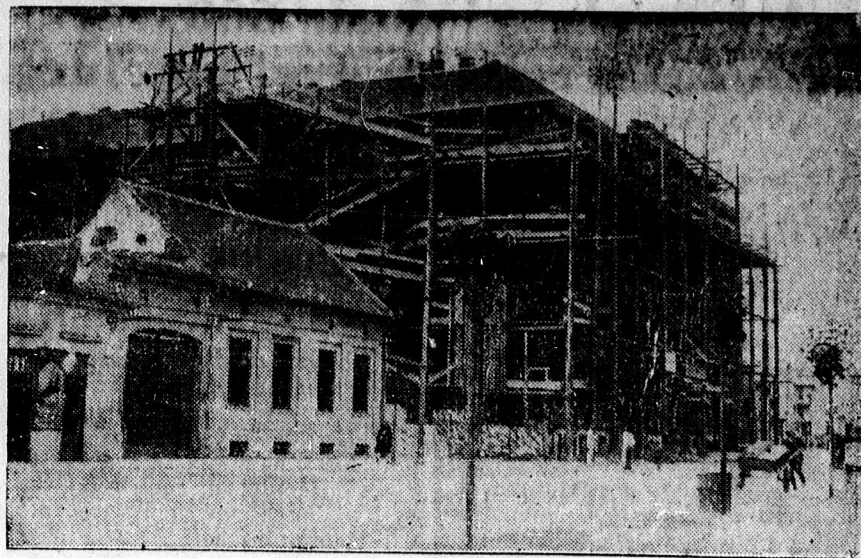
BETHLEN MINISZTERELNÖK TÁRGYALÁSA MADRIDBAN.

Budapest, június 11. Madridban Bethlen István, gróf tegnap a Népszövetség főtitkárával, a kanadai követség delegátusával tanácskozott, majd fogadta Grandi olasz államtitkár látogatását. A miniszterelnök tiszteletére a madridi német nagykövét, aki azelőtt Budapestben volt követ, villásreggeli adott.

Bethlen István gróf miniszterelnök a MTI tudósítója előtt kijelentette, hogy az utjához fűzött várakozásában nem csatlakozott, és annak eredményeképpen Spanyolországgal megkötötte a békeltető és döntőbírósi szerződést. A kisebbségi kérdések tárgyalása — mondotta a miniszterelnök — a tanácsban még nincs lezárva, de a kisebbségi eljárás szabályainak megjavítása csak lépésről-lépésre történhet.

Aszfaltozási munka a Piac- és Szechenyi-utca sarkán. Teljesen renbehozzák a Piac-utca burkolatát a dalosverseny idejére.

Járásbírósi palota. A Deák Ferenc utcán a Járásbírósi palotájának építése teljes erővel folyik. Az épület már tető alá is került.

A „Debreczen” ankétja a lakás- kérdésről

Egy lakó válasza.

Tekintetes Szerkesztőség!
Folyó hó 9-én Biró Sándor háztulajdonos aláírással megjelent cikkre, mivel számtalan kérdést intéz hozzám, válaszolok.

Az igen tisztelt cikkirő nem értette meg a folyó hó 7-iki cikket. Egyenesen azt mondtam: a lakások azért állanak üresen, mert oly magas bérért adják ki, amelyet a lakó nem tud megfizetni.

A t. háztulajdonos ur ugy tünteti fe mintha egyedül neki kellene mindenkiről gondoskodnia és elismeri ugyan a nehéz gazdasági helyzet folytán előállott és mindenkire tarthatatlan és lehetetlen megélhetési nehézségeket, dacára ennek. — még sem elégszik meg a mai házbérékkel, hanem a lehetetlent kívánna, ugyan kitől?

A háztulajdonosok megmentették házukban a békebeli vagyonukat, nem bélyegezték le a pénzüket, nem vették el annak a felét, nem vették el és nem veszik el nyugdíjuk 65 százalékát, nem devalválódott a pénzük s hadikötvényük, miért beszél tehát ugy, mintha egyedül volna károsult.

Valljuk be őszintén, a háború és Trianon olyan helyzetet teremtett, amiből mindenkinek kára van. A háztulajdon nem szentség és ha szentség, akkor szentség az én 30 év alatti állami szolgálatom alatt a nyugdíjintézetbe befizetett jó pénzem is s a kiérdemelt nyugdíjam is. Mégis annak 45 százalékát kapom. A háztulajdonos a békebeli lakbérének szintén a 45 százalékát kapja-e? Erre feleljen, háztulajdonos ur!

Eszembe jut Jókai egyik regénye, amelynek hőse 24 órára megszállott a negyvenes években Debreczenben és házat kellett vennie, hogy meghálhasson, mert nem adtak neki szállást sehhol sem.

Igenis állítom, hogy lakásfelzárhadítás esetén sok házigazda semmi pénzért sem adná ki a most lakó által elfoglalt lakásokat, vagy lakrészeket és a lakók háromnegyed része az utcára kerülne.

Ha olyan nagy teher a ház, miért nem adja el a tisztelt háztulajdonos ur? Mindjárt megszabadulna a terhettől.

Valljuk be őszintén, mindenki át szeretné tolni a terheket másokra, és a háború meg Trianon terheit senki senki sem viseli szívesen, és akkor, amikor ezer alakban mindnyájan viseljük és érezzük, — a cikkirő azt hiszi, egyedül ő viseli és érzi.
Egy lakó.

RADIÓSOK!

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

A debreceni országos dalos- verseny közönségét és vendégeit baleset esetére bebiztosítják

Előkészületek a dalosversenyre. — Debrecen közönsége hét kilogramm ezüstből ván dordíjat ad.

A debreceni országos ünnepekre és ezek között különösen az országos dalosversenyre elképzelhetően lázasan folynak az előkészületek hiszen vidéki városban még ilyen felbecsülhetetlenül nagyarányú nemzeti és kultúr-ünnep nem volt s egyhamar nem is igen lesz.

A sok figyelemmel és körültekintéssel rendezett ünnepek előkészületei során például nem érdektelen az az intézkedés, amelyről a vigalmi bizottság tegnapi ülésén Than Gyula főrendező tett jelentést. Elmondotta, hogy a fogadtatás alkalmával a városba vonuló és ragyogóan szép menet másfél óra hosszáig fog tartani és mert az uccának nagy tömeg nézi érdeklődéssel s bizonyára lelkesedéssel a színes felvonulást, könnyen megtörténhetik, hogy valaki megszedül, vagy rosszúr lesz. Ilyenkor rendszerint az a baj, hogy a közönség a menettel van elfoglalva és egy kis üdítő itai, vagy friss víz, nem igen áll gyorsan rendelkezésre, pedig ezzel sokszor pániktól lehet megmenteni a közönséget. Ezért tehát gondoskodott arról, hogy

a közigazgatási hatóság útján engedélyt kapjon és az egész hosszú gyülekezési és bevonulási útmenet során uccai alkalmi üdítő itai és friss víz árúsításával foglalkozó, árúrok mozoghassanak.

Az egész hosszú útvonal mentén tehát állandóan mozgó árúrok friss kristályvizet, limonádét és szörpöt árúsítanak.

Bejelentette Than Gyula azt is, hogy átiratban megkereste a mentőket: állítsanak be az útvonal mentén két mentőállomást, mentőkocsit, orvosi szolgálatot, hogy esetleges szédülés, baleset, vagy rosszullétnél azonnal gyorssegély álljon rendelkezésre.

Tömegeket mozgósító ünnepeknél azonban példátlanul áll az ünneplők megbecsülésével járó az a gondolkodás, amit Than Gyula főrendező most megvalósításra beterjesztett.

Az egész város közönségének és az ideérkező tengernyi közönség baleset, szerencsétlenség, vagy eből kifolyó katasztrófa esetére

szól ez, esetenként tizezer pengő re terjedő biztosítással.

A biztosítás szerint, akik Debrecen és a vendégek kebeléből a debreceni országos ünnepegek alatt, bizonyíthatólag az ünnepélyből kifolyólag ér komoly baleset, tizezer pengőig kapja a biztosítási garanciát, ami a kötlevel adatai szerint kiterjednek a lezajló ünnepegek, kiállítások, felvonulások, virág-konfetti csaták, kivilágítás, nép-ünnepély, színielőadások, továbbá trihünök, különböző ló, vagy motorikus járművek tulajdonosai, vagy bérleti minőségéből kifolyó alkalmazottai s idegen harmadik személyek, lakók vendégek és látogatók, balesetből kifolyó törvényes és tizezer pengőig terjedő kárigényére.

A VÁROS KÖZÖNSÉGÉNEK HATALMAS VÁNDORDÍJA.

Több ízben közöltünk kimutatást arról, hogy Vásáry István polgármester kezdeményezésére kik és mennyit adtak arra, hogy Debrecen közönsége gyönyörű vándordíjat alapítson a-magyar dalosok méltó jutalmazására. A gyűjtés és adakozás még nem ért egészen véget, de már tegnap dr. Vásáry István polgármester, dr. Balla Bertalan tanácsnok és Than Gyula előt bementették azt a közel méter magasságú és meglepően szép ötvös munkát, amely a debreceni közönség vándordíja lesz.

Hét kilo ezüstből, pazar kivitelben remekbekerült ez a vándordíj, melyet pár nap múlva a Városháza épületében a Schlaeta cég kirakatába fognak bemutatni a közönségnek, amely öröme és büszkeségére fog szolgálni mindazoknak, akik ehhez hozzájárultak.

A VENDÉGEK SZÁLLÁSA.

De amikor ezekről számot adunk, lehetetlen megjegyzés nélkül hagyni az utóbbi napokban előfordult néhány esetet, amikor is olyan elszállásolást mondtak fel egyesek, melyet hónapok kal ezelőtt vendégszeretettel felajánlottak.

Ott, ahol olyan rengeteg ember el-

helyezéséről van szó, idejében ki kellett küldeni részükre az értesítést, kinek a vendégszerető hajlékába osztattak be. Eltekintve az ezzel járó nagy munkától a legnehezebb helyzetbe sodorják a rendezőseget, ha az utolsó percekben megajánlásukat visszavonják. Ha nem nézik a rendezőség sísifusi munkáját, amellyel az országos nemzeti ünnepélyt előkészítik, legalább legyenek megértéssel és figyelemmel az iránt, akit hozzájuk osztottak be s aki szeretettel gondolt és készült a vendéglátás igénybevételére.

AZ ÜNNEPEGEK JEGYEI.

A rendezőség olyan általános jegyet bocsátott ki, amellyel 2,30 fillérért öt hangversenyre, kiállításra, virágünnepre, népünnepre stb. belehet menni.

Ezek az általános jegyek csak rövid ideig kaphatók, még csak kilenc napig azontul mindenkinek minden egyes helyre külön-külön lehet csak jegyet váltani, ami végeredményében kétszer annyiba kerül. Figyelmeztetjük hát az érdeklődő közönséget, hogy a kedvezményes általános jegyet huszadikáig szerezze be, mert azontul ilyen jegy nem kapható.

Sokan viszont délelőttönként keresik a színházi előadások jegyeit. Lehetetlen az, hogy egész napon át nyitva tartsák a színházi pénztárt. Színházi jegyek tehát csak délután, akkor is öt órától, hét óráig kaphatók, a színház jobboldali pénztáránál. Ugyan ott általános jegyek is válthatók.

A RENDEZŐSÉG KÉRELME.

A rendezőség kéri mindazokat, akik az élő-diadalkapura magyarruhás leányokként felkértek, vagy ott részt akarnak venni, szíveskedjenek a tájékoztató felvilágosításokért a rendezői irodában, Kossuth ucca 3. sz. megjelenni.

Megjegyezzük, hogy Than Gyula főrendező kifejezett kívánsága szerint a biztosítás csak alturnisztikus alapon történhet és abból kifolyólag senkinek semmiféle jutalék nem járhat.

A forradalmi évek 600 vértanujának emlékművet emelnek a parlament előtt

Lord Rothermere is 2 ezer pengőt adott az emlékmű költségeire.

Budapest, június 11. József kir. herceg fővédnöksége, valamint Pekár Gyula ny. miniszter és Váry Albert képviselő elnöksége alatt országos bizottság alakult, amely azt tűzte feladatává, hogy a magyar nemzet akaratából Budapesten a parlament épülete előtt hatalmas és méltó emlékművet emel az 1918-19. forradalmi évek közel 600 vértanujának emlékeztére. A költségekhez a társadalom minden rétege hozzájárul. Az adakozást a magyar országgyűlés felhívta, valamint Bethlen miniszterelnök egyenként ezer pengős adománnyal nyitotta meg.

Az első adakozók között szerepel Klebelsberg Kunó kultuszminiszter 5 ezer, Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter, Walkó külügyminiszter és Mayer földművelésügyi miniszter ezer-ezer pengős adománya. Ugyancsak ezer pengőt jegyzett a Ludovika Akadémia is.

Az adakozók sorába lépett 2 ezer pengős hagyománnyal Magyarország nagy barátja, lord Rothermere is, aki a propaganda elnökhöz intézett levelében többek között ezeket írja: Nekem megdöntetlen meggyőződés, hogy a

magyar polgárság a bolsevizmus kitérésének megállításával újabb óriási szolgálatot tett egész Európának. Az a felséges emlék, amelyet Önök a magyar parlament elé emelnek, a nemzet vértanujának dicsősége emlékére, újabb hatásos tüzelője lesz a jövőben nemzedéknek, hogy még életük árán is törhetetlenül tartsák fenn az alkotmányosság elveit, melyeken mint fundamentumokon, minden civilizációnak nyugodni kell. Büszke vagyok rá, hogy bekapcsolódhatok ebbe a boldog leszek, ha elfogadják tőlem a 2 ezer pengőt.

Schill Ferenc tábornok a m. kir. esendőség felügyelője önkéntes adakozásra szólította fel a esendőség minden tagját és Bezzegh-Huszágh Miklós főkapitány is magáévá tette a nemes gondolatot és az országos bizottság kérelmét Pest vármegye közgyűlése már megszavazta hozzájárulását Agoraszó Tivadár alispán körlevelében hívta fel a vármegye városának első tisztviselőjét, hogy minden pestmegyei város és község lélekszámának megfelelően lakosonként legalább egy fillérrel járuljon hozzá a vértanúk emlékének költségeihez.

Minden hatodik ember tüdővészben hal meg Hajdumegyében

Most tartotta meg Hajdu megye közigazgatási bizottsága havi ülését, melyen dr. Görgey Márton, megyei tisztifőorvos beszámolt a mult havi közegészségügyi viszonyokról, melyek a megyében uralkodtak.

A jelentés a következőket tartalmazza:

— Uralkodó kóralak volt az elmúlt hónapban a légzőszervek hurutos és gyuladós megbetegedése, amelyek közül a tüdőgyulladás követelt ismételt számos esetben áldozatot. A hevenyfertőző betegségek közül nagyobb számban a kanyaró van elterjedve s további elterjedésére még számíthatunk, mert az egyik községben a megbetegedések száma kevesbedik, a másikban meg szaporodik. A többi hevenyfer-

tőző betegségek csak szórványosan fordultak elő s lefolyásuk általában jóindulatú volt.

Roncsolótörök 7 községben 13 esetben, kanyaró 12 községben 454 esetben, vörheny 4 községben 9 esetben, hastífusz 2 községben 3 esetben, légzhurut 4 községben 9 esetben, bárányhimlő 1 községben 1 esetben, járványos fültőb 2 községben 12 esetben fordult elő. Az idült fertőző betegségek közül gümőkór 60 esetben volt a halál oka. Minden hatodik halottal gümőkór a halál oka. Baleset folytán 5 egyén, öngyilkosság folytán 10 egyén halt el. A tiz öngyilkosság közül hat Hajduböszörményben volt.

A bizottság a jelentést tudomásul vette.

TISZTJUTÁS A HAJDUVÁRMEGYEI ORVOSI FIÓKSZÖVETSÉGBEN

A Hajdu vármegyében gyakorlatot folytató orvosok 1926 július elsejével kiváltak az addigi Debrecen városi és Hajdúvármegyei Orvosi Fiókszövetségből s az Országos Orvosszövetség központjához hozzájárulásával megalakították a hajdúvármegyei fiókszövetséget és megválasztották a vezetőséget is. Minthogy az alapszabályok szerint a vezetőség megbízatása ebben a hónapban lejár, az eddigi elnök, dr. Görgey Márton vármegyei tisztifőorvos június 8-án hívta össze a fiókszövetség tagjait.

A 72 tagot számláló fiókszövetség tagjai nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen, amelyen az eddigi elnök az elmúlt évek minden nevezetesebb mozzanatáról beszámolt. A nagy lelkesedéssel fogadott elnöki beszámoló és buzdító szavak után egyhanguan megtörtént a választás. Elnök lett ismét dr. Görgey Márton vármegyei tisztifőorvos. Alelnök: dr. Varga Sándor vármegyei tb. főorvos, városi tisztifőorvos Hajdúnánáson, Főtűkár: dr. Si-

mon Ernő vármegyei tb. főorvos, városi tisztifőorvos Hajdúhadházon, Főjegyző: dr. Lévy József városi tisztifőorvos Hajduböszörményben. Pénztáros: dr. Bagi Gyula községi ügyvezető orvos Kabán. Ellenőr: dr. Soós János magánorvos Hajdúszoboszlón. Nyugdíjintézeteki ügykezelő: dr. Kató Gergely járási tisztifőorvos Debrecen.

A választmányának a következők lettek a tagjai: dr. Forrai Péter vármegyei tb. főorvos, községi ügyvezető orvos Balmazújvároson, dr. Balogh Lajos magánorvos Hajduböszörményben, dr. Oláh Imre községi ügyvezető orvos Hajdudorogon, dr. Hadas Miklós magánorvos Hajdúnánáson, dr. Hetey Gusztáv községi orvos Hajdúszomszomban és dr. Mitrovics Gyula magánorvos Vámospércsen. Pótválasztmányi tagok lettek: dr. Thurzó Imre községi orvos Balmazújvároson, dr. Somossy Béla magánorvos Hajduböszörményben és dr. ala Jenő Hajdudorogon.

A számvizsgáló bizottságnak a következők lettek a tagjai: dr. Erhardt Tivadár községi orvos Egyeken, dr. Molnár Gyula községi orvos Tiszacse-

gén és dr. Bély Lajos községi orvos Tégláson.

A fegyelmi bíróság tagjai lettek a mindenkori elnökön kívül: dr. Varga Sándor és dr. Oláh Imre. Pótbírák lettek dr. Forrai Péter és dr. Bagi Gyula. Az új vezetőséget, amelynek tagjai legnagyobb részben ismét a régiek let-

tek, a közgyűlés meleg szeretettel üdvözölte. Közgyűlés után társas vacsora volt a Kispipa vendéglőben, hol is a vármegye minden részéből nagy számmal besereglett orvosok a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

Nagy vita után a Népszövetségben a kisebbségi kérdések miatt

Madrid, június 11. A népszövetség tanácsa ma délelőtti zárt bizottsági értekezletéről a következő részleteket jelenti:

A kisebbségi kérdésben Stressemann utalt arra, hogy a problémának két oldala van, az egyik az eljárásra, a másik az elvi kérdésekre vonatkozik. Újabb kifejtette a kisebbségi bizottság létesítésére vonatkozó gondolatát s hangsúlyozta, hogy ennek a bizottságnak nem az lenne a szerepe, hogy felügyeletet gyakoroljon, vagy vizsgálatot végezzen, hanem hogy a kisebbségek tekintetében állandó figyelemmel kísérje a helyzetet. Nincs egyetértés abban a helyzetben, milyen panaszokra terjedne ki a népszövetség kötelezettsége. Keresni kell a megoldás lehetőségét. Szerinte erre két mód kínálkozik, az első az, hogy ha elhalasztják a végleges határozathozatalt, a második mód arra, hogy kikérjék az állandó nemzetközi bíróság véleményét.

Adatchi báró ragaszkodik ahhoz a véleményéhez, hogy a londoni jelentésben kifejtett elvek helyesek. Briand sajnálkozásán adott kifejezést, hogy amint látszik ismét eltávolodtak az áthidaló megoldástól. Véleménye szerint az elhalasztás, amelyet Stressemann javasolt, újabb botránnyokkal járna, mert nyugtalanságot és surlódásokat idézhet elő. Ami a nemzetközi bíróság véleményének kikérését illeti, ennek többek között az lenne a hátrányos oldala, hogy előnytelen színben tüntetné fel a tanács korábbi tevékenységét, holott a tanács mindig igyekezett köteletségének megfelelni. A bíróság véleményének kikérését kétséget támasztana a közvéleményben. A közvélemény nem értené meg, hogy a tanács mire várt olyan sokáig, s ennek az elvi kérdéseknek az eldöntésével, amelyek a kisebbségi kérdésekben tevékenységének alapjául szolgálnak. Ha a

tanács nem jut egyetértésbe Adatchi indítványai tekintetében, akkor nincs más hátra, minthogy egyszerűen visszatérne a status-quo-ra. — Stressemann nem kérti, hogy a londoni jelentést bőséges adatok alapján és gondal dolgozták ki, ragaszkodik azonban indítványainak elfogadásához. Dandurand elfogadja Adatchi végső követeléseit s annak a reményének ad kifejezést, hogy sikerül az egyhangúságot biztosítani. — Titulescu megjegyzi, bizonyos, hogy a londoni jelentés kérdése tekintetében nincs egyhangúság, azonban egy lépéssel előbbre lehetne jutni, ha elfogadják Adatchi gyakorlati érték végső következtetéseit. — Ezek egyébként újabb kötelezettségek hártanak azokra az államokra, amelyek a kisebbségi szerződéseket aláírták. Ezek az államok nem ellenzik a javaslatba hozott javításokat, de másrészt nem akarják azt, hogy a kisebbségi kérdés állandóan nyitva maradjon.

Briand megjegyzi, hogy a tanács valamennyi tagja egyetért a kisebbségek védelmének elvében, azonban nézetellentétek állanak fenn a követendő rendszer tekintetében. A tanács valamennyi tagjának jogában áll egyébként, hogy valamennyi kisebbségi kérdést a tanács elé vigyen. Véleménye szerint Adatchi végső következtetéseit haladást jelentek a kisebbségek javára.

Madrid, június 11. Havas. A ma este tartott zárt bizottsági értekezleten a népszövetség tanácsa végrehajtásában elfogadta azokat az indítványokat, amelyeket Adatchi a londoni jelentéshez fűzött. Magának a jelentésnek tekintetében a tanács tagjai fenntartották jogukat, hogy nyilvános ülésen fejezhessék ki felfogásukat és fenntartásukat. Ez annyit jelent, hogy a nézeteltérések még mindig fennállnak.

Egyben nem értelek

Irta: Dávidházy Imre.

Alkotó, ki ködből világokat formáltál s a levegőből kösziklékat, ki a napok milliárdjával raktad tele a végtelent, s e napokból, mint óriási centrálékból a sötét űrön át szállítod az energiát.

Gondviselés, aki a szervezetekbe automatizmust ültettél, mely mint egy finom mérlegkar mindenre megmozdul.

Művész, ki az anyag és eszköz pompás kincsesházával ismerttetted meg az embert, annyi színt és formát bővívte a virágba, fába, őszbe, tavaszba, még a télbe is, hogy a paradicsom és mennyország képzelet földről alkotott képzetek.

Poéta, ki az emberen át szólaltatod meg a mennyei harsonát.

Önfeláldozó szeretet, ki szíjjelrobantod a nap atómjait, hogy az így fel-

szabaduló energia földi életek milliárdjainak legyen életmozgató lendítő kerék.

Egyben nem értelek!

Miért teremtettél őzet, bárányt, farkasnak étkéül. Miért tetted az anyagot érzékennyé, hogy lássák a kétségbeesés és a halál fájdalom az elejtett állat megtört, bánatos szemén?

Miért e harc, melyben nem a nemes, csak az erősebb győz.

Miért... Miért?!

Oh tudom a választ. A lehetőségek milliárdjaiból a küzdelem, a harc választja ki az erőt, ki tovább él. A győlkölés szelep, ami a földet a túlszaporodástól, a korestől menti meg.

Vagy talán a nagy költeményben kell a kontraszt és diszharmonia, hogy unalmassá ne váljék a nagy melódia. Sejttem a bölcsesség és mégszem értelek, nem... mert érzem gyengeséget.

Csak egy virágpalántót a hősi sírokra

FELHÍVÁS

Debrecen sz. kir. város hazafias közönségéhez.

Debrecen sz. kir. város közönsége úgy a múltban, mint a jelenben is minden alkalommal bizonyítást tett hazafias érzéséről. Ezen megértő hazafias érzésre hivatkozva fordulok Debrecen sz. kir. város közönségéhez, kertészeihez, hogy a debreceni Hősi temetőben nyugvó 2027, a Hatvan uccai ref. temetőben nyugvó 497, a Kossuth uccai ref. temetőben nyugvó 18, a Várad uccai ref. temetőben nyugvó 39, a Szent Anna uccai róm. kath. temetőben 782, a városi téglagyár melletti temetőben nyugvó 2356, a Várad uccai izraelita temetőben nyugvó 65 hősi halott sírjainak beültetésére kertjeikből, kertészeiteikből a hazafias és kegyeletes célra való tekintettel virágpalántákat (lehetőleg évelő növényeket is) adományozni sziveskedjenek.

Az adományozásra vonatkozó szándékot kérem Hajdúvármegye alispánja népgondozó kirendeltségénél, mint a debreceni hadisír felügyelőségénél Debrecen, Szent Anna ucca 7. sz. I. emelet alatt eszközölni, honnan a felajánlott virágpalánták elszállítása iránt a szükséges intézkedések meg fognak történni.

Bizonyára igen nagy azon családoknak száma, kiknek hozzátartozói a világháborúban a hazáért éle tükét áldozva, messze idegenben, talán jeltelen sírokban alusszák álmaikat. Az ily családokhoz is volna egy kérés szavam; hogy hősi halált halt hozzátartozóik emlékének áldozzanak azáltal, hogy a Debrecenben nyugvó közel 6000 hősi halott sírjai közül egyet, esetleg többet állandó vagy pedig bizonyos időre való rendbentartását, virágokkal való beültetését elvállalják s ezáltal rójják le kegyeletüket idegenben nyugvó hozzátartozóik iránt.

Előbbiekkal elérhető volna, hogy Debrecenben is, mint az ország több városában és községében a hősi sírok állandóbb és fokozottabb gondozás alatt állnának.

A „hősi sírok díszesebb karbantartására szolgáló alap” javára ugyan minden év május hó utolsó vasárnapján gyűjtés, azonkívül a m. kir. Belügyminisztérium III. hadisírosztálya is utal ki ezen célra összegeket, de tekintve a Debrecenben nyugvó hősi halottak nagy számát, ezen összegekből egy egy hősi sírra évente alig 30-40 fillér esik, melyből elsősorban is a síroknak maradandó emlékkövel való elátása fogantatott, míg a folyó évben befolyt összeg az összes temetők őszi és a jövő tavaszi munkálatainak fedezésére van fenntartva.

Felkérem tehát mindazokat, kik hősi sír gondozását vállalni óhajtják, hogy ezen szándékukat szintén Szent Anna ucca 7. szám I. emelet, bejelenteni sziveskedjenek, ahol fentiekből kifolyólag minden nemű felvilágosítások megadatnak.

Tomcsányi
főtanácsnok,
a vármegyei népgondozó
kirendeltség főnöke.

RADIÓSOK!

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Csoportkép a kollégiumi diákszövetség összejöveteléről.

Balról jobbra: Nagy József tanár, dr. Kunos Ignácz egyet. tanár, Márton Sándor erdőtanácsos, dr. Révész Kálmán püspök, Végh József esperes, dr. Balkányi Miksa orvos, dr. Sternberg Géza igazgató-főorvos, dr. Gonda Mór törvényszéki orvos, Blum Gábor szőlőbirtokos, Kovács Gyula jegyző, dr. Magoss György ny. polgármester, Muraközy László gyógyszerész, Fülöp Imre tanár, Telegdy Gy. (Liener felvétele).

Ujabb városi telkek árverése

Az árverés eredménye.

Ismeretes, hogy Debrecen város tanácsa abból a célból, hogy a nagy lakásinségen segítsen és a házépítést előmozdítsa a város két helyén nagyobb területet parcelláz és elárverez. Így újabban a Dobozó-temető helyén öt telkekre tűztek ki árverést.

Tegnap délelőtt folyt le a városi telkek eladása.

Zöld József főjegyző elnöklésével tartották meg az árverést a városházán. — Az eredmény nem mondható jónak. Az öt telek közül csak négyre akadt pályázó.

Az Ungvár utca 2. számú telkre Kovács Ferenc tette a legmagasabb ajánlatot négyszögölenként 22 pengővel. — Az Ungvár-utca 6. sz. alatti telekért dr. Kiss Arthurné 13 pengővel, — az Ungvár-utca 8. sz. alatti telekre csak egy árverelő akadt, s ez 11 pengőt ajánlott meg. — Az Ungvár-utca 9. sz. alatti telekre nem akadt pályázó. — Az Ungvár-utca 10. szám alatti telekre is csak egy árverelő akadt, dr. Kiss Arthurné, aki négyszögölenként 11 pengőt ígért a telekért.

A Kincseshegyen hét telket árvereltek el.

Hodászi Lukács-utca 22. számú telket Szabó Sándor négyszögölenként 5.10 pengőért, a Huszár Gál-utca 22. számú telket pedig Hoffmann Mártonné 3.20 pengőért hajlandó megvenni.

Bélaé, négyszögölenként 4 P-re.

A Szikszai-utca 7. szám alatti telekre a legmagasabb ajánlatot Kiss Sándor tette 4.30 P-vel. — A Szikszai-utca 5. sz. alatti telekre csak egy ajánlat jött, Török Bélaé, négyszögölenként 4 P-re. — A Szikszai-utca 9. sz. alatti telekre legmagasabb ajánlatot tette Szath máry Bálint, aki 4 pengőt ígért négyszögölenként.

A Kincseshegy-utca 5. sz. alatti telekre a legmagasabb ajánlatot Gyenge Lajos tette 4.30 P-vel, — a Szegedi Gergely-utca 3. sz. alatti telekre Elek Ferenc 2.60 P-vel tette a legmagasabb ajánlatot.

Az árverés eredményének jóváhagyása a városi tanács legközelebbi ülésén kerül eldöntésre. Az árak annyira kedvezőtlenek a többi árverésekhez képest, hogy alighanem utóajánlatokat adnak be, a mihez mindenkinek joga van 14 napon belül.

Az iparosifjuság nagysikerű juniálisa

A „Debreceni Iparos Kör”, mely néhány hónapos megalakulása óta is nagyon sokat hallatott magáról a tél folyamán majdnem minden vasárnap megrendezett kulturdélutánjaival, melyek magas szintű jukkal a nagyközönség osztatlan elismerését érdemelték ki: vasárnap egész napos kirándulást, illetve juniálist rendezett a Nagyerdőre.

Már reggel 7 órakor megindultak a szekerek, melyek a szükségesséket szállították ki s már 9 órakor, amikor a vendégek első csoportja megjelent, füstölő konyhák, terített asztalok s különféle szórakozások fogadták őket. Ettől kezdve állandóan gyűlt a közönség s a déli izletes gulyást s fonatost már majdnem 200 ember dícsérte. Délután még jobban növekedett a résztvevők száma, akik között ott láttuk Zelinger Ede kamarai alelnököt feleségével, Vargass Imre ipartestületi, Biczó Gyula iparoskörti elnököket, dr. Olasz Vilmos kamarai h. titkárt, Lechner Lajos ipartestületi jegyzőt, Jándy Ferenc ipartestületi irodatisztát s még számos közéleti nagyságot, akik a késő esti órákig a legjobb hangulatban maradtak együtt.

A rendezés nagy és minden részletre kiterjedő munkájáért Krisch Károly elnökkel az élén az egyesület vezetőségét, a konyha és kiszolgálás kifogástalanságáért Püspök „konyhafőnököt” és odaadó segítő társait: Püspök Sándorné, Koller Ferencné, Pauló Istvánné és Varga Istvánné urasszonyokat.

Estefelé a fiatalság különböző tréfákkal szórakoztatta a vendégeket, majd a sötétség beálltaig táncra perdült.

RADIÓSOK!

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Jön! **Feuermann** Jön!
bőröndös

Jubileumi vására!

Gambrinus átiáró.

A LEGJOBB TEJ

a szabolics megyei Központi Tejszövetkezet palackteje!

Ön is csak ezt vásárolja!

ATiszántul legmodernebb tejüzeme, Nyíregyháza, Ujvásártér. Telefon 5-93

Pasztörözött palackteje, youghurt, teavaj, sajt, tojás

minden jobb üzletben kapható.

A Debreceni Kereskedőtársulati Polgári Iskola hatnapos kirándulása Budapest és környékére

Az országzászló alatt. — Milyen a hullámfürdő? Fényképezés a Corvin Áruházban. — Az elvarázsolt kastély. — Visítáverseny a hullámvasúton. — Szánkázás 30 fokos melegben. — Debreceni fiúk a Dunán. — Nem, nem, soha! — Esztergomból a cseh hid öröknek. — A kis viziló, mint primadonna. — Ki hasonlít a majmokhoz?

Még egy utolsó kendőlengetés, aztán szipjel, trombitahang és a budapesti vonat megindult az éjszakában. Két kocsi a polgári iskola növendékei hét tanáruk vezetésével. Persze mindenki az ablaknál van, míg el nem tűnik az állomás. Reggelre Budapesten száll ki a csapat; még kissé álmosan pislognak a Nyugati pályaudvar peronján, de csakhamar megkezdődik a csodálkozás. A pályaudvar előtt hetven fiúból tör elő örvendő kacarászás, amit a sok autót megpillantják. Nem álmos már senki, van már látnivaló és a csapat rendben megindul az ébredő város uccáin.

A legelső utjok a Szabadságtéren lévő Országzászlóhoz vezetett. Kalaplevé állottak körül a megrázóan szimbolikus emlékművet s a félárbocra engedett lobogó alatt elénekelték a Himnuszt. A kísérő tanárok egyike megmagyarázta az emlékmű jelentőségét és a reggeli órákban siető járókelőt megállítva egy percre megbámulni a kis csapatot, amelyik alighogy belépett az ország fővárosába, sietett áldozni a magyar testvéri együttérzésnek.

Innen a Kossuth-szoborhoz mentek a fiúk és az Országházat nézték meg kívülről, belülről. Benn az ülésterembe, a nagyobbak azt is megkérdezték, hogy hol ül Bethlen István gróf, Debrecen képviselője. Hatalmas sétával teltek ezután a Halászbástyára, ahol a főváros gyönyörű panorámája tárult eléjük. Megnézték a királyi palotát is és az Erzsébet királyné emlékműzeumot. A bemenetelkor a palotaőrség előtt kemény tiszteletet vágtak ki a zászló előtt, amit a palotaőrség is fészeken viszonzott. A várból lejövet után az alaguton mentek keresztül, ami nem kis szenzáció volt a debreceni fiúknak. A Duna partján éppen monitorok állottak s ezeket is jól szemügyre vették.

A hosszú séta a Rudasfürdő parkvendéglőjében ért véget, ahol izletes ebéd várta őket. A pesti víznek olyan kelete volt, mint a legkiválóbb tokaji bornak.

Ebéd után turisztáság következett. Az öreg Gellérthegy szerpentin útjain halogott felfelé a gyereksereg és dicséretükre legyén mondván, az alföldi lábak frissre rótták a hegyet. Fenn a hegy tetején aztán az egyik árnyékos oldalban hosszú pihenőt tartott a kis csapat. Nem sokat kellett biztatni őket, hamarosan elfeküdtek a bársonyos fűvön s olyan ebédutáni szunditást csaptak, hogy egy perc múlva szusszaráss is alig volt hallható. Persze egy óra múlva már pihenten kergetőztek a fák alatt s egy odavetődött fagyaltost is megrohmoztak egy kis frissítőért.

A Gellérthegy déli oldala nagyszerűen ki van építve. Fent a tetőn, a Citadella előtt kilátóféle platót készítettek ki és innen lenézve a pesti oldal feledhetetlen látványt nyújt. A fiúk is majd egy órahosszat gyönyörködtek a pompás látványban és különösen a Duna széles ezüstcsikja tetszett nagyon. Egyikük meg is jegyezte:

— A debreceni strandfürdő mintha kisebb volna.

— Kisebb, de drágább! — hallatszott valahonnan egy gondolkodó főreflexiója.

A Gellértfürdő hullámfürdőjét is látni lehetett innen és a hegyről lejö-

vet a fürdőmester jóvoltából a fiúk közvetlen közelről meg is nézhették. Persze volt nagy levetés, mikor a hullám egyszer-egyszer odasímitott valakit. S hogy az egészséges lokálpatriotizmus is megnyilatkozzék, elhangzott egy megjegyzés is:

— A Csónakázó-tavon is vannak ekkora hullámok!

E fölött aztán még vita is keletkezett, aminek csak a kíváncsiság vetett véget, hogy hogyan csinálják a hullámokat. A fürdőmester szolgált magyarázattal, hogy két hatalmas doból szorítják ki a vizet a medercébe.

Estére a kiránduló csapat szállására tért, a Simor uccai diákszállóba és hatalmas mosakodás után úgy elaludt mindenki, mintha az édesanyja is az ágya mellett állott volna.

A második nap délelőtti kuriozitása a Corvin Áruház alelnökének kedves figyelmessége volt. A Photomaton automatikus fényképezőgéppel páronként levették a fiukat. Ez a gép 20 másodperc alatt 8 különböző felvételt csinált a delikvensről és 8 perc alatt készen is vannak a képek. Az egyik női alkalmazott dirigálta nagyon ügyesen a fiukat a gép előtt és volt aztán nagy viháncolás, mikor a rem is sejtett pillanatokról felvett képeket meglátták. Persze mindegyik nevetett, vagy valami lehetetlen arcot csinált, amit a gép hűen lefotografált.

A Corvin Áruházból az Andrássy-uton át a Vajda-Hunyad vára volt a program. Aztán a Mezőgazdasági Múzeum tanulmányos megismerése után Gundelnél, az Állatkert vendéglőjénél, ebéd következett.

Délután a gyerekek Eldorádója, az Angol-park volt a soron. Itt aztán egész délután nem fogott ki a jókedv. Az elvarázsolt kastély rejtelmén nemkül mulattak a fiúk s régóta nem volt olyan hangos a forgó hordó környéke, mint ezen a délutánon. A hullámvasút sem maradt ki a mulatságból. Valahogyan rájöttek a fiúk, hogy azon csupa tréfából visítani szokás. Volt aztán olyan visítás az örömtől, hogy a legöregebb angol-parki rókák is csodálkozva hallgatták. Nagy forgalma volt a szánkópályának is, ami amellett, hogy egyszerű szórakozás volt, még téli sportnak sem volt utolsó nyáron. Volt aztán még autózás a hullámokon, (már t. i. bádoghullámokon) csónaksíkló, különböző célbadobások. A célbadobásokból egész csomó ajándékot nyertek a fiúk, úgyhogy a bódésok csóválták is a fejüket:

— Ha mindennap ennyi ügyes fiu verődne össze, becsukhatnánk a boltot.

Hadmadik nap fogaskerekű vasút vitte fel a kiránduló csapatot a Sváb-hegyre. Onnan aztán gyalog a János-hegyi kilátótorony volt a cél. Ez volt aztán a nagy csoda. A kilátótorony

tetejéről széjjelnézni. Ezt a látványt soha sem fogják elfelejteni. Többet tanult itt a gyermek egy negyedóra alatt, mint otthon egy fél nap a körv. előtt. Látni kell ezt a csodálatos vidéket! A debreceni fiúnak a hegy igazán fogalom. Hát most aztán látták, sőt nemcsak látták, másztak is hegyet.

Délután, kellemes tanyázás után, nótaszóval vonultak le a Disznófőorráshoz, majd a Zugligetbe, ahonnan villamoson mentek haza. És ez se volt utolsó! Egy órás villamoskocsizás a városon keresztül. Otthon már várta őket a finom vacsora és a friss, fehér ág.

A következő nap nagyszerűnek ígérkezett. Reggel vonaton Esztergomba indult a vídám társaság. Nótázás közben kanyargott velük a vasút a hegyes-dombos vidéken. Esztergomba érve egyenesen a Fürdő-szállóhoz mentek, ahol a felső kabátot lepakolták és megindultak az esztergomi bazilikához.

A hatalmas templom nem kis csodálatra ragadta a fiukat. Végignézték a székesegyház minden kis zugát és végül az érseki kincstárban a bámulatosan művészi kivitelű egyházi szerekéről halottak magyarázatot. A régi Szent István tornyot is megnézték, ahol Szent István születési helye is meg van jelölve. Rengőleg levelezőlapot írtak innen a fiúk. Valóságos levelezőlap-záppal árasztották el az esztergomi postaládákat. (A rekordot azonban a kísérő tanárok egyik közszeretett, álló tagja tartotta, aki egymaga egy egész postaládát töltött meg üdvözlőkkel.) A Fürdő-szállóban nagyszerű ebéd várta már a fiukat s ismét tömöntelen menyiségű viz fogyott el. Vízben aztán délután is volt részük a fiúknak, mert az esztergomi uszodában pompásat fürödtek a kísérő tanárokkal egyetemben.

Ezután következett a program legsebbe része. Hajót a Dunán Budapestig. Szinte torpezékkoltak a türelmetlenségtől, amint meglátták az esztergomi Dunahíd mellett a M. F. R. T. karsu fehér gőzöst. Az egész hajószemélyzet mosolyogva nézte a debreceni fiuk ragyogó arcát, amint a hajóra vonultak s az öreg Duna hajjai is üdvözlőleg csobogtak a tisztult fiúknak.

A hajó hosszut füttyentett, aztán méltóságjeljesen a folyam közepére kanyarodott. A híd tulsó oldalán látszott a cseh őrség s amikor a fiúk megpillantották, föltámadt bennük a keserűség. A hajó fedélzetén a korláthoz állottak és úgy zugtak kórusban a tulsó partra háromszor is:

— Nem, nem, soha!

— Nem értik azok ezt odaát — mondta valaki az utasok közül.

— De értik a magyarok! — felelte vissza egy kis kipirult arcú fiu.

A vén Duna kedvtelve imbolygatta meg hátán a hajót. Tetszett neki a válasza. Lassan uszott tova a hajó. Feltűntek Visegrád vára legendás romjai is. A fiúk nagyszerűen érezték magukat a hajón. Megnézték a gépeket is és a kapitányt debreceni nótákkal szórakoztatták. Estére a villanyfényben uszó Budapestre ért a hajó és a kiránduló csapat megbűvölve a tündéri látványtól elcsendesedett. Csak mikor már kiszálltak lehetett itt-ott hallani:

üzlet megnyitás.

Tisztelettel felhívom a nagyrédemű közönség figyelmét arra, hogy f. hó 1-én a Horváth-féle vendéglőt a Széchenyi út 31. sz. alatt átvettem és megnyitottam nagyon szép nyári kiránduló hely. Kívánok bontakozni és üveges Baksör, valamint I. rendű konyha áll kedves vendégeim rendelkezésére. Társas összejöveteleket, eljegyzés és lakodalmakat elvállalok, estenként cigányzene. — Szíves pártfogást kérek.

Makay Károly vendéglős. Széchenyi-ut 31.

— Jaj, de szép volt.

Másnap a Római fürdőt és Aquincum romjait szemléltek meg. Utána az óbudai hajógyár következett, ahol tanulmányos és érdekes látványokkal gazdagodtak. Ebéd után gyönyörű séta közben bejárták a Margit-szigetet és megnézték a sziget nevezetességeit apróra. Ujság volt a szép parkírozás, a hatalmas fák.

Elhangzott egy őszinte sóhajlás is:

— De kár, hogy a Nagyerdő körül nem folyik a Duna.

— Bizony kár! — mondták rá többben a fiúk közül.

Az utolsó nap délelőtt a Studiót és a Múzeumot látogatta meg a kis társaság. Majd a belvárost járták össze és délelben földalatti villamoson az Állatkertig mentek, ebéd után pedig az Állatkertet nézték meg.

Itt aztán kiszabadult a csodálkozás, elefántok, fókák, medvék közkedveltségnek örvendtek. Nagyon tetszett a kis viziló, amely ráadásul a mamája hátán is mászkált és forgolódott. Míndjárt meg is volt rá a kádencia:

— Nini, táncol a kis viziló! — mondta egyik fiu.

— Akárcsak egy primadonna! — szólt egy másik.

— Ez legalább fiatal — jegyezte meg rá a pesti malícia.

Persze, hogy a majomketrec előtt is nagy volt a csődület s volt nevetés, mikor a fiúk azt kezdték találgatni, ki hasonlít rájuk.

Még egy utolsó kedves epizódja volt a kirándulásnak.

Az Oktogon-téren a villanyujtságot nézték a fiúk, az Abázia kávéház előtt állva. A betűk — a hírek között — a Boeckay—Somogy eredményt is hozták. Mikor ezt a fiúk meglátták, persze örömjongásba törtek ki.

— Tempó Boeckay! — hangzott egyszerre hetven torokból.

A jókedvű kávéházi közönség rögtön megértette, hogy debreceni fiúkkal van dolga s segített nekik tempózni.

A Nyugati pályaudvaron nagy meglepetés érte a kiránduló társaságot. Ugyanazzal a vonattal utazott a kormányzó is és a bejárat előtt várták az autóját. A szárnysegéd megengedte, hogy a fiúk úgy állhassanak fel, hogy az autójából kilépő kormányzót láthassák. Meg is látták és egy hatalmas éljennel köszöntötték Magyarország kormányzóját.

Hétfőn reggel ragyogó arccal, csillogó szemekkel mesélték a sok élményt, tapasztalatot az állomáson várakozó szülőknek.

Hát még odahaza; volt mit hallgatni napokig is a sok mindenféle érdekességről.

A kísérő tanárok dolga egy ilyen kirándulás nem irigylésre méltó. Folyton felügyelni, folyton ébernek lenni, magyarázni és mindezt úgy, hogy a gyermek azért ne érezze, hogy felügyelnek rá. Nagyon nehéz ez, de fő a jó kedély és szeretet. S ebben hát! Istennek nem is volt hiány.

A gyönyörű kirándulást Teroczkaik Oswald szervezte meg és vezette s kísérő tanárok voltak. Nagy Ferenc, Szalánczi Károly, Szathmáry János, Székely Simon, Szijj János, Szilágyi László. (Szgk.)

Kurir Garage

Debrecen, Varga ucca 27.
Telefon éjjel napal 11—41.

Számogatlan csukott és nyitott bérautomobilok városban, vidékre, külföldi túrákra és alkalmi utakra, valamint pauschale fuvarok — bármikor a legjutányosabb árban megrendelhetők.

Magyarország villamosítása

Irta: Hermann Miksa
m. kir. kereskedelmi miniszter.

A villamosítás, különösen az utóbbi években, Magyarországon is egyre figyelemre méltóbb haladást mutat. A szénbányászati közhasználatú áramfejlesztő telepeinek száma a háború óta megkétszereződött és az ország lakosságának 50 százaléka lakik villamosvezetékek behálózott területen. Ez a fejlődés szükségessé tette, hogy az egész országra kiterjedő villamosítási tervezet dolgozzunk ki. A villamosenergia törvényjavaslat, amely készen áll és a közeljövőben az országgyűlés elé kerül, elsősorban szabályozni fogja az állam beavatkozási jogát és az államnak irányító tevékenységet fog biztosítani. Így elérhető lesz, hogy minél kevesebb számú, gazdaságosan épített és vezetett elektromos erőtelep lássa el a hazai energiaszükségletet.

Magyarország villamosenergia-ellátása az ország szénvagyonára épül fel. Azokat a területeket, amelyek 3 millió lóerőnek megfelelő vízierő állott rendelkezésre, a békészerződés a szomszéd államokhoz csatolta s Magyarország területén csupán mintegy 160,000 lóerőnek megfelelő kiépíthető teljesítmény maradt. Ezek a vízierők is olyanok, hogy ezeknek a kiépítésére a közeljövőben alig lehet számítani, egyrészt, mert a Dunán és a Dráván, tehát az ország határán vannak, másrészt, mert mint alacsony nyomású telepek, csak nagy költséggel volnának kiépíthetők. A villamos energiaellátás ennél fogva nálunk teljes mértékben a kőszén és főleg a barnaszénbányászatra támaszkodik és az elektromos hálózatokat csaknem kivétel nélkül a bányatelepek re épített nagyobb erőtelepekbe kell csatolnunk.

Magyarországnak villamosenergia-ellátás szempontjából szóbajövő bányatelepei Pécsről Miskolcig félkör alakban helyezkednek el. Ezek közé tartoznak a baranya vármegyei bányatelepek, a Balatontól északra levő lignitbányák, a Magyar Általános Kőszénbánya és a Salgótarjáni Kőszénbányának a Dunántúl északi részén levő bányatelepei, végül a salgótarjáni és borsodmegyei szénmedencék. A bányák körzetébe tartozó közhasználatú villamosenergia-telepek összes teljesítőképessége kerekén 100 ezer K. W. A-t tesz ki.

Lényegesen megnöveli a bányák villamosenergia-termelésének szemponyjából fontos szerepét a Magyar Dunántúli Villamosági Rt. bányahidai telepe, amely ez idő szerint megkezdte az energiaszolgáltatást. E telep részben a Budapest—bécsi vasúti fővonal energia-ellátására, részben pedig a székesfőváros energiaszükségletének fedezésére fog szolgálni s kerekén 75 ezer K. W. A-t kitevő teljesítőképességével legnagyobb villamosenergia-fejlesztő telepe lesz az országnak.

A villamosenergia-ellátás mai fejlődési fokán elsősorban a községi ellátása és a nagyobb jelentőségű távolsági vezetékek építésére van szükség. Az utolsó két esztendőben, különösen jelentékeny távolsági vezeték épült: a Salgótarján—szolnoki 60 ezer voltos vezeték, amely az Alföld ellátására hivatott. Most van folyamatban annak a távolsági vezetéknek az építése is, amely 100 ezer voltos feszültséggel a bányahidai telepen ter-

melt áramot fogja egyrészt a székesfővárosba továbbítani, másrészt pedig a Budapest—bécsi vasúti fővonal állomásait energiával ellátni. Ezzel kapcsolatban a Mosonmagyaróvárig haladó 100 ezer voltos távolsági vezeték, a mellyel négy telep is fog kooperálni, jelentőségben meghaladja az eddig létesített összes vezetékekét s méreteinél és felkészültségénél fogva alkalmas lesz arra, hogy a magyarországi bányatelepek és az osztrák vízierőtelepek közötti esetleges összműködés létrehozható legyen.

Valóságos hadszíntér a szerb-bolgár határ

Napirenden vannak a halálosvégű összetűzések

Szófiai jelentés szerint a szerb-bolgár határon napirenden vannak az összetűzések a békés polgári lakosság és a szerb határőrök között.

Június 3-án egy békés, 70 éves pástort a szerb határőrök

meggyilkoltak, mert az öreg eltávozt jühaít kereste és áttévedt a szerb határon.

Hetedikén újra két bolgárt öltek meg a vandál szerbek, míg kilencedikén valóságos ütközet színhelye volt a határ.

Az emigráns agráriusok bandája formális támadást intéztek a bolgár békés polgári lakosság ellen és a támadást a szerb határőrök fegyvertűzzel fedezte.

Mindkét részlől több halálos eset történt.

A hírek szerint a szerb határőrséget megerősítették és jobban felfegyverezték.

A bolgár fővárosban hallatlan elkeseredés uralkodik a sorozatosan ismétlődő bestiális gyilkosságok miatt.

A lapok és a közönség minden rétege arra sürgeti a kormányt, hogy tegyen erélyes lépéseket és vessen véget az áldatlan állapotoknak. Az újságírók nyomozásából megállapítható volt, hogy a szerbek tervszerűen készültek az eseményekre és az összetűzéseket minden egyes alkalommal ők provokálták ki, ha pedig nem sikerült a békés lakosságot felingerelni, akkor

egyszerűen megtámadták őket és rálöttek a védtelen, fegyvertelen emberekre.

Újra az emberevés vádjára a cigányörben

A tegnapi tárgyaláson a védők a bizonyítás kiegészítését kérték, többek között azoknak az orvosoknak a kihallgatását, akik előtt a vádlott cigányok beismerték, hogy áldozataik közül egyiket-másikat megették és Springer dr. újabb kihallgatását, aki megvizsgálta a cigánytábor közelében elásott csontokat, a melyekről megállapította, hogy emberi csontok és nem régen kerültek a föld alá, de előbb megfőzték őket, amiből nyilvánvaló az emberevés vádjának alaposága.

A törvényszék elutasította a védő indítványát s így ma az elmeorvosi szakértő véleményére került a sor. Stuchny Jenő dr. a törvényszék végzése ellenére szakvéleményében részletesen kitért az emberevés vádjára és nagy alaposággal fejtegette, hogy tanulmányozván a vádlottakat, lehetségesnek tartja, hogy kan-

nibalizmust követtek el, aminek több oka lehetett: perversitás, szexuális vágy, vallási babona, esetleg éhség.

Talán bravúros cselekedetet akartak elkövetni a cigányok, hogy beszéljen róluk a világ. Az is könnyen érthető, — mondotta az elmeorvosszakértő, — hogy kezdetben mindent bevallottak, mert akkor még nem voltak büntetés tudatában, később pedig tagadták az emberevést, mert büntetésre ébredtek. Egyenként ismertette azután a vádlott cigányok jellembeli és értelmiségi fogyatékosait s arra a következtetésre jutott, hogy csak alacsony értelmű lehet az egyetlen enyhítő körülmény.

Tót nyelven adta elő véleményét az elmeorvosszakértő, a holnap tárgyaláson pedig magyar nyelven fogják azt felolvasni.

Könyv

Dr. Traeger Ernő: Koerber és Tisza.

Ezen a címen jelent meg dr. Traeger Ernő miniszteri tanácsosnak, a magyar gyorsírási ügyek kormánybiztosának tollából egy igen értékes mű, mely az Egyszerű Magyar Gyorsírás Könyvtára 14. számú füzeté. A hivatalos gyorsírási szaklap, a Gyorsírástudomány, hosszabb cikkben méltatja a könyvet. Traeger Ernő tanulmánya Magyarországon sorsdöntő órába viszi az olvasót s mint Koerber és Tisza bizalmasa és közvetlen munkatársa, sokszor egészen intim részletek feltárással világít rá a két nagy állam férfi jellemére és politikai működésére. Amilyen érdekes a közvetlenül szemé előtt lejátszódott, nagy jelentőségű események leírása, annyira tartalmas az az általános körkép és jellemrajz, melynek keretében ezeket az eseményeket összefoglalja. Történelemtanításunk ellen a múltban sok panasz hangzott el, hogy az ifjúság éppen a legfrissebb múlt eseményeit alig ismeri meg. Ebből a szempontból bizonyára minden tanár üdvözli ezt a füzetet, amely nemcsak egyszerű olvasó- és gyakorlókönyve lesz a gyorsíró ifjúságnak, hanem olyan olvasmányt

ad, amely tartalmilag is értékes anyaggal bővíti ismeretét. A 32 oldalas füzetet gyönyörű ortográfiája is, — mely Radnayné Olasz Jolán kezeirésze, — legértékesebb fogalmazási írási olvasókönyvünké avatja.

RÁDIÓ - MŰSOR

SZERDA, JUNIUS 12.

BUDAPEST, 9.15: A m. kir. 1. honvédelmi vezényelők zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 12.00: Déli hangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.30: A Magyar Rádió Ujság „Morse” tanfolyama. — 4.10: Barna Sándor Jerő felolvasása: „A fejlődő írástechnika”. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés és hírek. — 5.10: A Turáni Társaság előadássorozata. — 5.40: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 7.00: Rádióamatőrposta. —

MILYEN LESZ A DEBRECENI KÜLÖNLEGESSÉGI KIÁLLÍTÁS?

Állandó korzó az udvarkerítésben. Némelyen híresek, nemcsak az országban, de a külföldön is a debreceni specialitások, a páros kolbász, hentesárú, a percc, a fonatos, a szúr, gubakulcs, karikás, mézes, lapiepecsenye, azért ezekből sohasem adoztak kiállítását. Most lesz először, amikor az ország minden vidékéről, sőt a külföldről is husz ezernél több idgen jön Debrecenbe, a június 28—30 án tartandó országos dalosünnepre.

Ezt az alkalmat életrevaló gondolatokkal használta ki a rendezőség arra, hogy a debreceni híres specialitásokból külön kiállítást rendezzen és azoknak ezzel még nagyobb hírnevet és forgalmat biztosítson. Mikor Szegeden volt az országos dalosverseny, a híres szegedi halászlét nem lehetett kapni a tiszaparti halászköznél. Debrecenben másképpen lesz. Itt minden debreceni híres különlegességet egész kis kiállításon talál majd együtt a rengeteg vidéki közönség.

Két hét múlva megnyílik a debreceni Különlegességi Kiállítás, a Szent Anna uccai leányiskola termében, nagy udvarán és a mögötte elterülő pompás kertekben. Ott épülnek fel a mézes-kalács-pavillon, a hentesárú csarnoka, ott találjuk a lacikonyhát és egész napot át ott sül a fonatos. Vendéglő, söröző és falatozó áll mellettük, köztük pedig a pódium, ahol dal-, zene- és táncszámok fogják gyönyörködtetni a közönséget.

A termek tele lesznek debreceni különlegességekkel. Gyönyörű lesz a debreceni és hortobágyi képkiallítás, a régi debreceni vásár bemutatása, Debrecen és a Hortobágy multjából pompás anyaggal etnográfiai tárlat. Lesz ott sok látnivaló, de lesz ott kellemes, kedves szórakozásra is alkalom.

Már a dalosünnep előtt négy nappal, június hó 23-án, mához két hétre, vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyesen nyílik meg a kiállítás és egész napot át nyitva lesz, de utána egész héten is.

Kedves dolog oda elmenni szórakozni is, hiszen a látnivalókon kívül egész korzó lesz ott és ami a fő, mindössze harminc fillér lesz a belépődíj. Vásárolhat is kedvére a közönség, mert lesz bőven nagyon sok érdekes venni való, hiszen erre a kiállításra még Budapestről és az ország más részéből is jönnek kiállítók.

A rendezőség csak azt kéri a debreceni közönségtől, hogy a megnyitás napján és a rákövetkező négy napon látogassa a kiállítást és az utolsó három napot engedje át az országból ideérkező vendégeknek.

GALYFA ÁRVERÉS.

Folyó hó 14-én, pénteken reggel 9 órakor a Kossuth uccán és folytatásgosan a Vigkedvő Mihály uccán, vastagabb uccal galyfák lesznek árverezve. Városi kertészet.

Bámulatos hatású arcszépítő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szepilőt, májfoltot, pattanást.

Egy tévely ára — — — — — 1P
Hozzávaló Fáy szappar szintén 1P

Kapható:

Grósz Nagy Ferenc
Arany Egyszarvú gyógyszerházában
Debrecen, a Színház mellett.

Gyermek-színlelőadás a színházban

Kitűnően sikerült az izraeli elemi iskola előadása.

Keddén délután a zsúfolásig megtelt Csokonai-színházban rendezte meg a debreceni izraelita elemi iskola nagy sikerű műkedvelői előadását, amelynek keretében azonban annyi színpadi és érdekes produkciókat a szereplők, hogy azonnal kiemelték az előadást a színpadi műkedvelői játékok soraiból. A rendezés elsőrangú és hibátlan volt és a legnagyobb elismerés hangján kell szólnunk Ch. Percel Karola táncművészről, aki hosszú hónapok kitartó munkája árán szinte önmagát felülmulva nagy gyakorlatát és művészelképének egyszerű ötleteit maradéktalanul értékesítve, 150 apróságot tanított be és állította őket, mint kész színpadot a színpadra.

Az előadás Pillicer Irma tanítónő prólogjával vette kezdetét, amelyet Aczél Klári és Szántó Nóra csengői szép magyaros kiejtéssel úgy mondtak el, hogy bármilyen konferenciának becsületére válna előadási készségük és hangléjtésük.

Haydn egyik szimfóniáját: „Gyermekszimfónia” címen adta elő egy 18 tagú 6-10 éves kora gyermekzenekar. Zongorától kezdve hegedűn, gitáron át síp, dob és kerepelőig minden szerepelt benne, csodás összhanggal, szép összjátékkal, élvezetes együttest produkáltak az öt éves Aczél Gyuri rutinizott vezénylese mellett. A nehéz betanítást és a szép sikerért igaz elismerés illeti Stern József tanítót, akinek ötlete volt a szép szám beállítás.

Pillicer Irma tanítónő tartalmas és végtelenül bájos meséjét adta elő a Hámpipóke meséjéből vett keretben közel hetven gyermek két felvonásban. A helyszűke miatt alig tudjuk felsorolni az ügyes és bájos szereplőket, külön ki kell azonban emelnünk a tárgyilagosságot kedvéért Bánó Verát gyönyörű keleti táncáért, Kardos Évát és Kardos Alicet ügyes tiroli táncukért, míg külön sort kell szentelnünk az orosz balettnek, Sajó Juci nehéz és fárasztó táncát annyi környedséggel és egyenesen művészi elgondolással oldotta meg, hogy teljesítmény korát meghaladva hivatásos táncművészek is diszére vállalt volna. A balett többi tagjai, különösen Szántó Böske, szintén excelláltak. Bájos volt Kaposi Éva Carmen-tánc, míg Aczél Klári „Haccacaré” című énekes táncszáma a jelenetek egyik legsikerültebbje volt. Temperamentumos tánc, behízelgő hangjával forró sikert aratott. Egyik legsikerültebb jelenet azonban tagadhatatlanul Szántó Nóra és Aczél Gyuri londoni jazz éneke és tánc volt, tomboló sikert arattak Medgyessy András „Schere, bácsi”-ja intelligens felfogásra és kiváló fellépésre mutató alakítás volt. Az egész darabot uraló finom, jól megjárt szerepet töltött be Kupfer Éva, mint valóban fejedelmi megjelenésű királyfi.

A műsor második része Weinberger Mórné tanítónő hazafias és irrederent verselemekből kidolgozott három felvonásos „Pista haza vágyik” című gyermekszínijátéka volt. Tartalmas, izzó lelkesedéstől áthatott munka, amely az irrederentizmus legthatékotyabb eszköze a zsenge, fiatalságra. Közel nyolcvan szerepelt a darabban, a szereplők mindannyian igaz elismerést érdemelnek. Különösen kiemelkedtek azonban Szántó Böske kétféle szerepében is, mint beharangozó és mint föld lelke, a hollandi fiúk közül tiszta csengő kiejtésével Rosenfeld András, azonkívül a Pista magyar gyermek szerepében Weinberger Lilli és Weinberger László. Bájos jelenség volt a darabban is Szántó Nóra mint Magyarország tündére, erőteljes, jól átértelt szerepet alakított Keiner Sándor mint Nemere lelke, szép jelenség volt Kupfer Boriska mint Hungária alakítója.

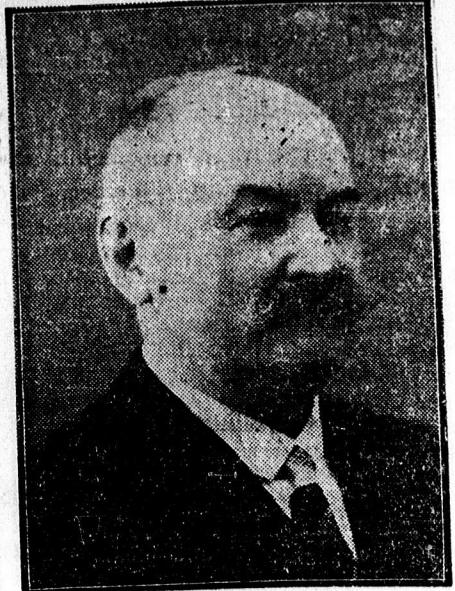
Pezsgő, eleven életet hozott a színpadra a harminc magyar katonák, kik hazafias dalok éneklésével szolgálták az irrederent kerethez. Harminc apró katonák bájos egyruhában, teljes felszereléssel Aczél Gyuri, mint harctéri kiténtetésekkel dekorált sneidig tiszt vezetésével csodás együttest és bájos látványt nyújtottak. Szünni nem akaró éljenzés és taps kísérte éneküket és marsirozásukat.

Az előadást Csonka-Magyarország elszakított részeinek jelképes visszaszerzését mutató szellemes térképjelent és az összes szereplőkből összeállított csodás tabló zárta be.

Az előadás szellemi része Pillicer Irma és Weinberger Mórné érdeme, a zenei rész eszméje és témája Stern József tanítótól ered, a zenekart Kohmann Hugó igyekezettel vezényelte, a technikai rész és kivitel Ch. Percel Karolát dicséri.

A gyermekek a 6 órától 11 óráig tartó munkát bámulatos elevenességgel és frissességgel, nagy kitartással végezték. Teljesítményük bámulatos volt. Lehetetlen azonban külön sort nem

szentelni igaz elismerés kapcsán Aczél Gyurinak, aki az előadáson hármasszerepben három teljesen elütő alakítással csodás sikert aratott. A Haydn gyermek szimfóniát frakkba öltözött elegáns karmester allűrjeivel, végtelen precizitással és igaz hozzáértéssel vezényelte, igaz, hogy a kotta lapozásánál visszafelé lapozott egyszer, azonban nem tudjuk, nem-e az ismétlődő kottarészt kereste vissza. Rövid idő alatt a karmesterből palettós, cillinderes és monoklis világi lesz, aki egy londoni bárban találkozik szíve hölgyével és együtt lejtenek egy csodás, igazán nehéz tangót a legfurcsább és legszebb figurákkal, majd hangulatos charlestonbe csapnak át és dalolják, hogy „Jó lehet ott az iskolában, de mégis jobb egy lokálban!” A következő felvonásban pedig a fess huszártiszt jelenik meg dekorált mellel és dalolja: „Ferenc Jóska adta ezt a mundért rám!” Mindhárom szerepében tökéletes volt, a közönség hálásan ünnepelte és általános volt az a vélemény, hogy a gyerek külsejében és határozott fellépésében van valami Jackia-szerű és ha történetesen az előadást egy amerikai filmkirály végignézte volna, akkor Aczél Gyuri szeptemberben nem az első elemibe, hanem Hollivudba jutott volna.

Dr. Csányi Benjamin, a debreceni egyetem új rektora.

10, 20, 25 és 30 éves érettségi találkozó a reáliskolában

A Debreceni Reáliskolai Diákszövetség e hó 23-án az évzáró alkalmával találkozót rendez a 10, 20, 25 és 30 éve végzett tagjai számára. Harmadszori hirdetés után a szövetség elnöksége felhívja az érdekelteket, hogy a debreceniek közüljék a vidéken, vagy megszállott területen lakó társaik pontos címét és lakását az elnökséggel, hogy a találkozóra a meghívót elküldhesse.

Tájékoztatásul a következőket közli a diákszövetség elnöksége:

1899-ben (30 éves) érettek: Alföldi Károly, Altmann Ignác, Benedek István, Erdei János, Fülöp Jenő, Görög József, Jánossy Miklós, Mórincz Ferenc, Skedl Lajos, Spitz Dávid, Sterp Jenő, Szép Dezső, Tar István, Varga Jenő és Weisz Ferenc urak.

1904-ben (25 éves) érettek: Des Combes Henrik, Friedmann Imre, Grosz Zoltán, Hidvéger Lajos, Kerekes Géza, Kis Jenő, Krausz Bernát, Kuthy Sándor, Németh Ágoston, Németh Kálmán, Neumann Jakab, Pethő Lajos, Polczér Kálmán, Rajczy Rezső, Reich Márton, Schnitzler Gyula, Szabó István és Tolnai Jenő urak.

1909-ben (20 éves) érettek: Adler Tihamér, Bajusz Gyula, Balogh Sándor, Boros Sándor, Desző Sándor, Egerváry Jenő, Emerich Lajos, Horváth Ferenc, Klein Adolf, Klein Béla, Kovács János, Laczkó Béla, Ladányi Dezső, Milvius Ferenc, Németh Endre, Oláh Gyula, Reguly Árpád, Sarkadi Gábor, Soltész László, Varga Ferenc és Weinstein Sándor urak.

1919-ben (10 éves) érettek: Bata Pál, Diószeghy Zoltán, Fried Jenő, Grosz Sándor, Jost Ferenc, Király Géza, Kis Gyula, Kovácsovics Béla, Körtvélyesi Pál, Kun Béla, Lókody László, Mike János, Preisler Sándor, Roboz Sándor, Veres Sándor, Vreber István és Waltner Zsigmond urak.

Az intéző-bizottság nevében: Görög József MÁV főmérnök, Jánossy Miklós MÁV főmérnök (30 éves), Des Combes Henrik műszaki tanácsos, dr. Kuthy Sándor ügyvéd, Pethő Lajos városi főmérnök (25 éves), Boros Sándor, Horváth Ferenc HÉV főintéző és Laczkó Béla erdőfőmérnök (20 éves), Jost Ferenc és Lókody László mérnök (10 éves).

Minden értesítést a „Debreceni Reáliskolai Diákszövetség” (Reáliskola, Hatvan u. 44.) ügyvezető titkára: dr. Merker Márton vár. A diákszövetség elnöksége.

x A Roykó-féle Tiszaujlaki ba-juszpedró mindenütt kapható.

A tündérek csoportja az iz. elemi iskola előadásán.

A katonák csoportja az izr. elemi iskola előadásán.

„Express”
automobil közlekedési vállalatot vegye igénybe. Hat-huszonkilenc telefonon rendelje meg, azonnal rendelkezésére áll. —
Igazgató: Parenthesy Lajos.
Nap-utca 23.

Aruházunk
átépítése miatt, portálé és berendezés eladó.
Magyar Ruháipar
Bika épület.)

Ramminger vezet

női havi vágás, ondolálás, hajfestés és parókakészítésben. — Tartós villany-ondolálás! — Szolid árak!

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A BUDAPESTI ÚJ SZÍNHÁZ
EGYÜTTESSÉNEK VENDEGJÁTÉKA

Az orosz színtársulatok gondos betanultsága jellemzi azt az együttest, amely e hó 14-én kezd meg vendégjátékát a Csokonai Színházban. A legkülönbözőbb fővárosi neveket találjuk ebben az együttesben, de nem is a színészek egyéni tulajdonságai, egymástól független klasszisa az, amely a „Szerelmi ABC” előadását a legkitűnőbb és legszórakoztatóbb színházi estét teszi. Az összjáték, a tökéletes együttműködés emelik a „Szerelmi ABC”-t arra a névőre, amellyel Budapesten az Új Színházban arattak felejthetetlen sikert és vívják ki a közönség általános elismerését mindenütt, ahová vendégjátékuk során eljutnak. Pedig ha részre bontjuk ezt az együttest, akkor olyan produkciókat látunk külön-külön is, amilyenhez hasonlót ritkán nyílik alkalma látni a közönségnek. Négy főszereplője van a „Szerelmi ABC”-nek és ezeket a szerepeket Tóth Bőske, Harsányi Rezső, Bérczy Géza és Bérczy Ernő játssza, 2 epizód szerepet László Lily és Zátory Géza. Ez az együttes, melynek tolmácsolásában Natason világhírű és világsikerű darabja a közönség elé kerül. Ezt az együttest külön-külön fölösleges is bemutatni, hogy pedig együtt mit produkálnak, azt megmutatja maga az előadás, amelyet Bérczy Ernő, Debrecen régi kedvence illesztett a legpárisiasabb keretbe.

Mozgósínházak műsorai.

Víg-sínház:

Szerda, csütörtök. Jun. 12 és 13.
Közkivánatra!
Carl Bössler „Die beiden See-hunde” című, világsiker aratott vígjáték attrakciója:
ÖFENSÉGE. A HORDÁR.
A véletlenek vígjátéka, 8 vídám felvonásban.
Kettős főszerepben: Hans Junkermann. Főszereplők: Mary Kid és Werner Pittschau.
Megelőzi:
CIRKUS ROOKIES.
(Tim és Tom).
Cirkus élet története, 8 felv.
Főszereplők:
Karl Dane és George K. Arthur,
a két mókamester és jó barát.

Uránia:

Szerda, csütörtök. Jun. 12 és 13.
RANG ÉS SZERELEM.
Egy ifjú királyfi szerelmei.
8 felvonásban.
Főszereplők:
Ramon Navarro és Renée Adorée.
Megelőzi:
AZ EMBER ÉS AZ ÖRDÖG.
Dráma, 7 felvonásban.
Főszereplők:
Aileen Pringle, Norman Kerry és Lionel Barrymore.
Péntektől, Víg-sínházban: Fekete sejk és Ritz. Urániában: Kis garnizon és A 9-ik parancsolat.

China vasbor

vérszegénység
és étvágytalan-
ságnál kitűnően be-
vált házi szer.

Félliteres üveg 2:50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc
gyógyszertárban.
Színház mellett.

Csunya fogkő

eltörítják a legszebb arcot. Kellemetlen szájszag visszatartó. Mindkét szépséghibát alaposan el lehet tüntetni a pompás, ártó Chlorodont-fogpaszta esetleg már egyszeri használatával. A fogak rövid használat után gyönyörű elefántcsontszinben ragyognak, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített fogazatos sörtejű Chlorodont-fogkefét használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmarmaradékok, amelyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Tegyen kísérletet egy kis tubus fogpasztával, melynek ára 80 fillér, egy nagy tubus ára P 1-1. Chlorodont-fogkefe (puha vagy kemény sörtejű) P 1:50. Chlorodont-szájvíz üvegenként P 2:60. Csak két-zöld színű csomagolásban és „Chlorodont” felirattal valódi. Mindenütt kapható. — Leo-Werke A. G., Dresden, magyarországi vezérképviselő: Molnár Bertalan és Társa, Budapest.

A debreceni törvényszék két évi
tegyházra ítélte a hajduszoboszlói
merénylő térjet

A feleségéért és az elvitt malacért akart gyilkolni.

Alig két hónapja annak, hogy véres esemény történt Hajduszoboszló városában. Onodi Sándor hajduszoboszlói földmives, akit mint csendes, szelid embert ismertek, meg akarta gyilkolni Nagy Sámuel, régi vetélytársát. Az ügynek igen érdekes előzményei vannak, amelyekből kitűnik, hogyan tette tönkre egy asszony két család életét.

Onodi Sándor pár évig boldogan élt feleségével. Később azonban az asszony mindinkább elhidegült tőle és a múlt évben nyíltan is szakított urával: *átköltözött ságorához Nagy Sámuelhez.* Nagy, noha neki is volt már felesége, szívesen fogadta az asszonyt s kijelentette, hogy tessék neki ez az új állapot, *ezután nappal Onodinéval, éjjel pedig feleségével lesz.*

Onodi Sándor pedig magára maradt két kis gyermekével. Mint földmives ember napszamból tartotta fen magát, de gyermekei gondozására már nem jutott ideje. — Ezen azután rendkívül elkeseredett a szegény ember. Növelte elégedetlenségét, hogy *felesége minden butorát átvitte ságorához, sőt még az egyetlen kis malacukat is neki ajándékozta.* Ugy segített hát magán, hogy gyermekeit nagyanyjukhoz adta gondozásra maga pedig az ivásra adta a fejét. *Ittas állapottban állandóan azt hangoztatta, hogy vegyem fog a felesé-
vel.*

Eljött április 8-ika, a vézetes nap. Onodi Sándor és Nagy Sámuel összetalálkoztak a hajduszoboszlói Vértanúk terén. Látták, hogy nem kerülhetik el egymást, tehát beszélgetni kezdtek. Onodi rögtön követelő hangon lépett fel. Bár a feleségéről nem tett említést, de kétségtelen, hogy ennek hitlensége feletti fájdalmában ragadtatta el magát. Így hát csak azt mondta, hogy *Nagy adjon 50 pengőt az asszony által neki ajándékozott malacért. Nagy kijelentette, hogy eszeágában sincs pénz adni az ajándékért.*

Onodi Sándor erre rettenetes dühbe jött. Előkapta zsebkését és azzal négyeszer vetélytársa felé szurt. *Az első szúrás Nagy szegycsontját, a második karját, a harmadik mellét érte, míg a negyedik szúrás nem talált. A súlyosan sé-*

rült Nagy még el tudott vándorolni az első rendőrrállomásra, hol első segélyben részesítették, azután beszállították a debreceni sebészeti klinikára, hol még most is ápolás alatt áll. Onodit még aznap elfogta a rendőrség.

150 ezer pengőt kiutal a város
az egyetemi központi épület
építésének folytatására

A kultuszminiszter 300 ezer pengő kiutalását kívánja.

Több ízben szó esett arról, hogy a központi egyetemen a munkát nem folytatják olyan mértékben, mint kívánatos volna. A kultuszminiszterium számos alkalommal tárgyalt Debrecen városával, hogy a magára vállalt pénzbeli kötelezettséget teljesítse és folyósítson összegeket, azonban a város addig nem volt hajlandó fizetni, míg a közkórházat szabad rendelkezésre vissza nem kapja. A kultuszminiszter ugyan visszaadta a kórházat, de a népjóléti miniszter nem engedte értékesíteni. Lassankint aztán az egyetemi építkezés „irama” oszlokként, ami miatt a város több ízben szót is emelt.

Most aztán a kultuszminisztertől leirat érkezett dr. Vásáry István polgármesterhez, akivel közli, hogy az építkezés tempóját fokozni kívánja, azonban azt kéri, hogy a város adjon a conto 300.000 pengőt.

A városi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel. Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok ismertette a miniszteri leiratot, mely szerint gróf Klebelsberg miniszter mindent elkövet a közeli időben, hogy a központi egyetem mielőbb felépüljön, de most már feltétlenül szüksége van Debrecen pénzbeli támogatására.

A miniszter 300.000 pengő kiutalását kéri a várostól, melyet az egyetemi gazdasági hivatalba kellene befizetni.

Az ülésen a tanács tagjai hosszabban tárgyalták ezt az ügyet. A határozathozatalnál egyrészt az a szempont volt a döntő, hogy a

Onody Sándor ellen szándékos emberölés kísérlete miatt indult meg a bünvádi eljárás. Úgyben egyszer már tartott főtárgyalást a debreceni törvényszék Serly-tanácsa, amikor is az vádlott azzal védekezett, hogy *tettét szinte önkívületi állapotban követte el.* A bíróság a védő indítványára elnapolta a főtárgyalást több új tanu kihallgatása végett, egyben elrendelte Onodi szabaddábra helyezését.

A második főtárgyalást tegnap tartotta meg a debreceni törvényszék. Tekintettel arra, hogy a tanak a hűtlen asszony és a sértett közötti kényes természetű viszonyra tettek vallomást, a bíróság zárt tárgyaláson hallgatta ki a tanukat. Ezután dr. Veress Lajos kir. ügyész tartotta meg vádbeszédét, majd dr. Pórszász Károly ügyvéd mondta el határos védőbeszédét.

Rövid tanácskozás után hirdette ki a bíróság az ítéletét, amely szerint a törvényszék *Onodi Sándori szándékos emberölés büntetlenség kísérletében mondta ki bűnösnek és két évi fegyházra ítélte.* Az ítélet az ügyész súlyosbítás, a védő enyhítés végett megfelelt.

régi közkórház sorsai még mindig elintézetlen, másrészt viszont a tanács nem akarja vállalni a felelőséget azért sem, hogy miatta, helyesebben a pénz kiutalásának megtagadása miatt megszakadjon teljesen az építkezés folytatása.

Igy aztán azt a határozatot hozták, hogy *150.000 pengőt kiutal a város az építkezés fokozottabb megindítása céljából és ha azt lát-
város az építkezés fokozottabb megindítása céljából és ha azt lát-
ják, hogy a tényleges szükségnek megfelelő nagyszámú munkást foglalkoztatnak és a munka kellő lendülettel folyik, akkor egy hónap múlva a miniszter által kért összeg másik felét is kiutalják, vagyis újabb 150.000 pengőt.*

Elhatározta a városi tanács azt is, hogy felír Jakab Oszkár h. államtitkárhoz, akit arra kérnek, küldje le sürgősen azt a minisztertanácsi határozatot, amely a közkórház ügyét rendezzi.

A városnál most kíváncsian várják, milyen mértékben indulnak meg az egyetemi munkák.

**Vizvezeték
Gőzfűtés
Csatornázás
Egészségügyi
berendezés**

Fülöp Miklós

vizvezeték, csatornázás
és fűtőberendezési vállalata
DEBRECEN, Csapó ucca 3
Telefon 9-17.

Költségvetés díjtalan.

Ne mulassza el
vásárlása előtt

Sütékek öltöny 40 pengőtől feljebb. Tren-
csoatok nagy választékban.

**Budapesti
Férfi ruhaáruház**

dúsan felszerelt raktárát megtekinteni, Csapó-u. 6

A NAP HIREI

Dr. Zalai János
reáliskolai igazgató
25 éves tanári
jubileuma

A debreceni állami Fazekas Mihály reáliskola tanári kara és ifjúsága a diákszövetséggel és a szülői társadalommal karöltve f. hó 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az évzáró keretében gyönyörű programmal üli meg dr. Zalai Jánosnak, az intézet nagyrabecsült és szeretett igazgatójának 25 éves tanári jubileumát. A tanítás és nevelés, a ker. szociális intézmények, a társadalmi élet nagynevű és tevékeny tagjának és vezetőjének eme ünnepségében a sokszor aláértékelt és kellőképpen nem méltányolt tanári munka megbecsülését látjuk. Az ünnepségre szóló meghívókat a jövő hét elején küldi szét az intézőbizottság.

Milodin

JÉGPOR

hónalj és lábizzadási megszüntető.
1 doboz 1 pengő.
Jeszenszky A., Kossuth-utca 1. sz.

— Közös bibliorák. A ref. egyházrészekben működő bibliorák most már javarészen megszüntették munkájukat s az előző évek gyakorlatához híven a nyári szezonokban közös bibliorákat tartanak. Az első ilyen nyári közös biblióra május 15-én kezdődik és megtartatik szeptember hó közepéig minden szerdán délután félhat órakor a ref. egyház tanácstermében, (Kálvintér 17. szám). A mai bibliorát Nagy István ref. missziói lelkész vezeti.

— Felvétel a karegi m. kir. földmivesséskolába a folyó évi október 1-én kezdődő tanfolyamra. Felvételnél elsősorban gazdák és bérlők fiai, akik a 16-ik életévüket betöltötték s legalább elemi képzettséggel bírnak. A felvett tanulók tandíj és teljes ellátásért, (élelmezés, fűtés, világítás, mosás) fizetnek évente 300 (háromszáz) pengő. A felvételtől folyamodvány nyújtandó be az iskola igazgatóságához, mely egyszersmind készségesen ad bővebb felvilágosítást minden érdeklődőknek.

— Főzőtanfolyam háztartási alkalmazottak számára. A Katholikus Háziasszonyok Országos Szövetsége, hat hetes főzőtanfolyamot nyit, 1929. július 1. augusztus hó 16-ig, háztartási alkalmazottak részére. E tanfolyam résztvevői kiváló tanerők vezetése mellett megtanulják a legegyszerűbből a legfinomabb ételek elkészítését, a helyes bevásárlást, anyagszámadást, fűlálást, szervizet. A tandíj hat hétre 30 pengő. Vidéki résztvevők a Katholikus Háziasszonyok Országos Szövetsége Átmeneti Otthonában lakást és teljes ellátást kaphatnak, 45—50 pengőért. Jelentkezni és minden közelebbit megtudni lehet a Katholikus Háziasszonyok Országos Szövetsége központi irodájában, VIII. Mária ucca 7. szám. I. emelet 27. ajtó. délelőtt 9—2 óráig és délután 3—7 óráig.

Egy évi és tíz hónapi súlyos
börtönre ítélte a debreceni honvéd-
törvényszék egy honvédet

Betört a Zugó utcai vegyeskereskedésbe és kifosztotta a Kálvin téri trafikot is.

Lopással, nyilvános erőszakoskodással és fegyelmi kihágással vádolva került tegnap a debreceni honvéd törvényszék elé Nagy Sándor, debreceni honvéd gyalogos. A vádirat szerint ő tört be a Zugó utcai vegyeskereskedésbe és ő volt a tettese a Kálvin téri trafik-betörésnek is. Egyetlen éjjel követte el mindkét betörést, de a rendőrök, a katonai járőr segítségével elfogták és a kaszárnyába, az ügyeletes tiszt elé kísérték.

A vizsgálat lefolytatása után tegnap a debreceni honvéd törvényszék elé került a bűnügy. A főtárgyalást dr. Eltét Sándor, főhadnagy-hadbíró vezette, míg az elnök Árendáczik Kálmán ezredes volt. A vádat dr. Szolovay István, katonai ügyész képviselte.

Nagy Sándor honvéd teljesen beismert mindent. Elmondta, hogy ez év március 1-én éjszaka több korszakban megfordult és mindenütt nagyobb mennyiségű italt fogyasztott. Tíz óra után már be akart menni a kaszárnyába és hazafelé tartóban a Zugó utcai haladt keresztül. Itt van Pányoki Lajos fűszerüzlete, amelynek ajtaját nem fedte vasredőny. Nagy Sándor agyában megvillant a gondolat, hogy milyen könnyen lehetne ide betörni. Nem is habozott sokáig, hanem bajonettjével lefeszítette az ajtóról a lakatot és behatolt az üzletbe. Egy

álló trafik-bódé ajtajáról a lakatot, majd behatolva a bódéba, a pénztár fiókját feszítette fel és onnan 10 P és 80 fillér készpénzt vett ki. Valami dohányt is akart még elvinni, de erre már nem volt ideje, mert előkerült a rendőr.

Mikor Nagy Sándor a trafik ajtajában meglátta a rendőrt, kiugrott az ajtón és a Darabos utcán keresztül menekült. Molnár József rendőr utána vetette magát, majd mikor meglátta, hogy a betörővel szembe jön két civil, rájuk kiáltott, hogy fogják meg. Az egyik civil: Gömöri János, elébe is ugrott, de Nagy kirántotta bajonettjét és leszurással fenyegette meg Gömörit, aki félreugrott az utjából. Szerencsére ekkor jött le a Péterfiáról a katonai őrszolgálat; ezek azután bekerítették a menekülő katonát és rövid hajszát követően sikerült elfogni.

A vádlott kihallgatása után a katonai törvényszék a sértetteket hallgatta ki. Pányoki Lajos elmondta, hogy ő csak másnap reggel vette észre a betörést. A kára nem haladja meg a 25 pengőt. A Kálvin téri trafik tulajdonosnője: Liebhardt Mártonné igazolta, hogy a betörő csak készpénzt vitt el, árut egyáltalában nem. Ezután a tanúk tettek vallomást és igazolták a vádlott fentebbi előadását.

Meghallgatva a bíróság az orvosszakértőket is. Dr. Kiss Tibor főorvos és dr. Schmidler György orvos szakvéleménye egyező volt tekintetben, hogy a vádlott csak kicsit volt ittas a tett elkövetése alkalmával s így a bünességek mértékét büntetőjogilag teljesen beszámítható állapotban követte el.

Ezután a perbeszéd hangzottak el. Az elnök rövid tanácskozás után hirdette ki az ítéletet, amely szerint a honvéd törvényszék Nagy Sándor honvédet egy évi és tíz hó-

Milodin

ARCKENŐCS

Amerikában is törvényesen védve!

1 tégely
50 fill., 1 P és 1.50 P.

napi súlyos börtönre ítéli. Az ítélet ellen úgy a vád, mint a védelem fellebbezést jelentett be.

Milodin

KÖLNI VIZNEL

kellemesebbet nem használt.

1 deka 32 fillér.

doboz paprikát és egy doboz kávét vett magához; több áru elvitelére már nem volt ideje, mert az utcáról léptek hallott, mire kiugrott az üzletből és a Hatvan utca felé futni kezdett.

Végigszaladt a Hatvan utcán és kiért a Kálvin térre. A Kálvin téren ezen az éjjelen Molnár József rendőr posztolt, aki éppen a menekülő katonára odaérkeztek indult felfelé a Péterfia utcán, portyázó körútjára. Az utcán ekkor egy lélek sem járt és a katonát látva, hogy a rendőr is távozóban van, újabb betörésre határozta el magát. Lefeszítette a Kollégium épülete előtt

x Megbívó. A nyulási rokkanttelep, Böszörményi ut 243. s. alatti Karika Lajos vendéglőjében f. hó 15-én, azaz szombaton nagyszabású táncmulatságot rendez, melyre a tánc kedvelő ifjúságot tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépődíj személyenként 1.20 P, vígjalmi adóval. Cseresznyeszüret lo-pással. A legügyesebb tolvaj kitüntet-

ve. Szerpentin és Konfetticsata, amerikai árverés. Kezdeté délután 8 órakor. Vége reggel 5 órakor. Kifutó ételekről és italokról Karika Lajos ot-tani vendéglős leszállított áron gondaskodik.

— Hétfőn, a kora reggeli órákban minden újságárusnál a Debreceni Hétfői Ujságot kérje. Ára 10 fillér.

Bikszád Gyógyfürdő

a hurutosok mekkája

Gyomorhajók és légzőszervek speciális gyógyhelye

Ivókúra. Inhalatórium. Hidegvizkúra. Strandfürdő
Allandó fürdőorvos — napi pensio 240 leltől.
Felvilágosítást nyújt a fürdőigazgatóság Baia-Bicsad és

kirendeltségünk Debrecen, Péterfia-utca 42. sz. alatt. Telefon 547.

Milyen idő volt
és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti, június 11-én:

A tegnap esti órákban hidegebb atlantióceáni levegő meglehetősen élénk északkeleti szelekkel kísérte a területünket. A hőmérséklet-nívója ennek következtében erősen süllyedt. Mai maximuma 23.3 C. volt, a tegnapiánál 7.9 C-szal kisebb. A hideg levegő beáramlását nálunk csapadék nem kísérte.

Az északon és a délen levő ciklonok a nyomáskülönbséget a mi területünkön erősen megnövelték, úgyhogy egész nap élénk északnyugati légáramlásban volt részünk.

A felhőzet esőkkenésével éjjel még hűvös idő várható holnap erős javulás valószínű, hőemelkedéssel.

x Mindenki váltsa meg a dalos-verseny általános belépőjegyét, mely a városi házipénztárnál és az összes dohánytőzsdeknél kapható. Ára 2.30 A jegy az összes csoportversenyekre s a színház kivételével az összes ünnepélyekre, belépésre jogosít.

x Pallas Lexikon 18 féldörbe kötve és egy Révai Lexikon 20 kötetben jutányosan eladó. Megtekinthető Antalfy József könyvkereskedésében. Telefon 612. szám.

— Öngyilkos lett egy vásárosnaményi adótitizt. Gacsály Károly vásárosnaményi adótitizt, június hó 5-én, egy átmulatot éjszaka után hazament atyjának, Gacsály László állami elemi iskolai igazgatónak a lakására s a szobaajtót magára zárva, villanydróttal felakasztotta magát az ablakra. Mire tettét észrevették már halott volt. Tettének oka ismeretlen.

x Lapunk előfizetői és olvasói óriási kedvezménnyel egy negyedévi 4 pengő helyett 2.80 pengőért kaphatják Farkas Imre és Pólya Tibor rendkívül tartalmas szépirodalmi és művészeti havi folyóiratát, a „Magyar Magazin”-t. Fizessen rá elő a kidőhivatalunkban.

x Bika pince vendéglőjében lehet a legjobban és legolcsóbban étkezni.

— Hétfőn vegye meg a Debreceni Hétfői Ujságot.

Milodin

BÖRFINOMÍTÓ SZAPPAN

teljesen lugmentes

1 darab

10 fillér, 50 fillér és 1 pengő.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Farkas István kocsis, leány Mária. — Molnár János szerelő, leány Irén. — Simon Imre napszámos, leány Margit. — Morucs István, kőműves, leány Anna. — Varga Lajos Máv. fűtő, leány Zsuzsa. — Deák Gábor rendőr, fiú Sándor. — Pajz Lajos földműves, fiú Gyula. — Benkő Zsigmond tanító, fiú Zsigmond. — Tury Elemér erdőmérnök, lány Mária. — Pucsera Gyula kárpitos, fiú Gyula. — Petruska István földműves, lány Mária. — Vásárhelyi Viktor asztalos, fiú Imre. — Nagy Károly raktárnok, leány Olga. — Kecskeméti Sándor kereskedő, leány Eszter.

Gyászrovat

Kovács Magduska 3 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délután 3 órakor lesz, a Mikepércsi ut 7. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Várad utcai temetőbe. A temetést Csúrka „Ke-gyelet” tem. váll. rendezi.

Gede Mihály, 42 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délután 4 órakor lesz, Nagyvárad utca (volt Sziv utca) 6. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Szállási Károly, MAV vagon-gyári kovács, életének 38. évében elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délután 3 órakor lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a ref. egyház szertartása szerint, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Hibaigazítás. Steiner Irma Mária haláláról szóló tegnapi híreinkbe sajtóhiba csuszott be. Az elhunyt nem 61 éves, hanem 6 és fél éves volt. A hibát ezennel helyreigazítjuk.

A közalkalmazottak gyermekeinek vasuti kedvezménye

A debreceni igazgatóság megkezdte az igazolványok érvényesítését.

A magyar királyi államvasutak debreceni igazgatósága a közszolgálati alkalmazottak gyermekei nyári évnegyedi utazási kedvezménye tárgyában értesíti az érdekelteket, hogy a közszolgálati alkalmazottak családi pótlékot élvező gyermekei arcképes igazolványainak a nyári évnegyedre való érvényesítését megkezdte.

Ezen igazolványok június hó 16-tól szeptember 15-ig érvényesek, (szeptember 15-én az ily módon érvényesített igazolványok utazásra már nem használhatók).

Az új igazolvány kiállításáért 2 pengő értékű postabélyeg ragasztandó fel a kérvényre, az érvényesítés illetékmentes.

A térítmenyi összeg négy pengő. Azon közalkalmazottak, akik a térítmenyi összeget saját személyükre csekken fizették be, a gyermekek után esedékes 4 pengőt is csekkel tartoznak befizetni, azok ellenben, akik saját személyükre nem fizettek térítmenyt, ezek gyermekeik nyári szünidei arcképes igazolványa után csak 2 pengőt fizetnek be csekken, a másik két pengőt az illetékes számfeljövő hivatal vállalja, amiről térítmeny szelvényt ad ki.

A térítmenyi összeg a 12.123 sz. csekkszámán fizetendő be és az elismervény a kérvényhez csatolva a térítmeny szelvényvel együtt hozzánk küldendők be.

A gyermekek utazási kedvezményes a családi pótlékhoz van kötve, tehát minden egyes esetben az illetményeket (nyugdíjat) számfeljövő hivatalnak kell a családi pótlék élvezetét igazolni.

BUTOROK

JÓTÁLLÁSSAL RÉSZ-
LETFIZETÉSRE IS

DEBRECENI FAIPAR
ÉS FAFORGALMI Rt.
KIRÁLY-UTCA 4. SZÁM.

(PONTOS CIMRE ÜGYELJÜNK)

Már a vásárlás napján zálogba csapta az öt új kerékpárt egy kerékpárkölszövő

Egy hét alatt a zálogházba vándorolt az öt új kerékpár.

Nagyszabású szállhárosság ügyében folytatott nyomozást a debreceni rendőrkapitányság büntügyi osztálya. A Debreceni Autóforgalmi R. T., amely rendes kerékpárokat, az úgynevezett Booskay kerékpárokat is árusít, feljelentést tett a rendőrségen Fehér László 21 éves műszerész ellen, akinek kerékpár kölszövő üzlete volt, mert Fehér öt darab kerékpárt vásárolt a cégtől és azokat azonnal zálogba csapta és a cégnek nem fizetett.

Fehér László május 23-án vásárolta meg az öt kerékpárt részletre. tulajdonjog fenntartással az Autóforgalmi R. T. és már azon a napon az egyik kerékpárt elzálogosította, hogy pénzre tegyen szert. A kapott pénzt azonban hamarosan elkölötte és a még meglévő négy új kerékpárt két-három napos idő-

közben szintén elzálogosította 60-80 pengőért. Nehogy azonban a zálogházban feltűnő legyen a gyors egymásutánban történő elzálogosítás, Fehér felváltva a Csapó uccai és Hunyadi uccai zálogházban kért kölcsönöket a kerékpárokról. Fehér azonban az autóforgalmival szemben nem teljesítette a kötelezettségét, mire az Autóforgalmi leküldötte megbízottját Fehér üzletébe, ahol azonban az új kerékpároknak semmi nyoma nem volt, sőt minden egyéb holmiját is értékesítette időközben, nehogy lefoglalhassák.

Az Autóforgalmi ezekután feljelentést tett a rendőrségen Fehér László ellen, akit kihallgattak, majd kihallgatása után őrizetbe vették. Az eljárás tovább folyik Fehér László ellen.

— A Keresztyén Ifjúsági Egylet hirdeteménye! Több szobából álló helyiséget keresünk, mely egyesületi célokra megfelel. Ajánlatokat kérjük Széchenyi ucca 4. szám alá küldeni.

— A Dóczy gyakorlatiskolájának az I., III., V. és VI. osztályába a jövő tanévre néhány tanulót felvesszünk. Jelentkezés az új épületben, földszint 19 és 21. számú termekben.

x Mindenki váltsa meg a dalosverseny, általános belépőjegyét, mely a városi házipénztárnál és az összes hánytőzsdékben kapható. Ára 2.30

A jegy az összes csoportversenyekre s a színház kivételével az összes ünnepélyekre, belépésre jogosít.

— Vanek, rajzolóművész Debrecenben. Vanek mester, a kiváló karikatúrista ismét Debrecenbe érkezett és új albuma részére rajzolja Debrecen társadalmának előkelő tagjait. A kiváló művész mindig szeretetteljes fogadtatásban részesült Debrecenben és kitérő rajzaival nagy sikereket ért el, úgyhogy most is bizonyára szeretettel fogadja majd a közönség Vanek mestert.

TISZANTULI

DEBRECEN, JÓZSEF KIR.
HERCEG UCCA 1. SZ. ALATT

A
„DEBRECENI”
TISZANTULI HIRLAP
DEBRECENI
HÉTFŐI UJSÁG
„BIHAR”
KIADÓHIVATALA.

Telefon 7-88.

HIRLAP

KÖNYV-
ÉS
LAPKIADÓ
R. T.

Készít könyveket, üzleti és kereskedelmi nyomtatványokat, falragaszokat, meghívókat, levélpapírokat, röplapokat, szóró cédulákat olcsón és izléses kivitelben.

Siess...

Siess... siess... sötét vízén az éjjnek már a hold sem tékozolva jár, vitorlavesztett, lassú, nagy hajó csak, fáradt, fehér madár...

Siess... siess... valahol nemsokára üt már a toronyóra s megszólal a kakas, a perc szalad... itt hagynak álmaid: a csók és a tavasz...

Almódd el gyorsan minden álmodat, mielőtt megszakadna a bűvös fonál közted s a hold között... hajnal hasad... és minden továszall... Álomvilág: a csók... a nyár... elpattan színes szappanbuborékok... szól a kakas... már a hold is haldokolva jár... siess... siess: jön a halál.

VASS ALBERT.

Csütörtökön lesz a Kollégium évszáró ünnepélye

A református Kollégium, 1929. évi június hó 13-án, délelőtt 10 órakor évszáró ünnepélyt tart, amelyre a Kollégium előjáróit, tanárait, tanuló ifjúságát és a köznevelésügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a Kollégium Igazgatósága. — Az ünnepély sorrendje:

- I. Istentisztelet a Nagytemplomban. 1. Kezddőének: Im bejöttünk... 7 (74) dicséret 1 verse.
2. Gyülekezeti ének: Boldog kinek nem kell szánni... 278. (236) dicséret 3 verse.
3. Imádkozik: dr. Erdős Károly, lelkesképzőintézeti igazgató.
4. Karének: Előadja a Kántus.
5. Záró ének: Dicséret, dicsőség... 245. (179.) dicséret 10 verse.

II. Istentisztelet után a Kollégium imatermében.

1. Himnusz. Éneklé a Kántus.
2. Évszáró beszédet mond Karai S. kollégiumi igazgató.
3. Üdvözlések.
4. Szózat. Éneklé a Kántus.

x Springernél semmi sem drágább mint máshol, sőt olcsó árakból viszont eladók és közintézmények részére 15. százalék engedményt nyújt. Springer papír-, fényképészeti cikkek szaküzlete. Telefon 10-57. szám.

— Ifjú Kovács János festőművész festette meg Lindenberger János apostoli helynök és Krummergruber Emil kegyesrendi tanár arcképét. Ifjú Kovács János, a kitűnő, ismert nevű festőművész, legutóbb megfestette a Katolikus Otthon részére az Otthon díszelnöke, Lindenberger János apostolikus kormányzó, püspöki helynök és Krummergruber Emil kegyesrendi tanár, ügyvezető-igazgató arcképét. A kitűnő portrék újra bizonyosságot tettek arról, hogy ifjú Kovács János az arckép festésben is éppen olyan kiváló, mint a festőművészet más terén. A leleplezés a Katolikus Otthon hárszentelő ünnepélyén történt és az egybegyűltek, akik között több kitűnő műértő volt, — mint például dr. Lukács József piarista rendfőnök, akinek magának is nagyértékű régi és új mesterekből álló gyűjteménye van, elragadtatva gratuláltak a kitűnő mesternek. Bátran mondhatjuk, hogy az ismert művész legújabb alkotása általános tetszésre talált.

Párisi és nizzai tartózkodással
július 2-án Társasutazás indul
LOURDESBA és LIZIÖBE.
Részvételi díj 580 P. mindennel
Étkezés nélkül 400 P.
Társasutazás rendezőség: Bu-
dapest, IV., Váci-utca 40.

THURÁNSZKY ZSIGMOND LETAR- TÓZTATÁSÁT HELYBENHAGYTA A VÁDTANÁCS.

Részletesen beszámolt a „Debreczen”
Thuránszky Zsigmondnak, a debreceni
iparostanonciskola megtévedt tanárá-
nak bűnös manipulációjáról és letartó-
ztatásáról. Mint azt az időközben lefoly-
tatott vizsgálat megállapította, Thu-
ránszky összesen 5.000 pengőt sikkasz-
tott el. Megirtuk azt is, hogy Thu-
ránszky letartóztatása ellen felfolya-
tással élt a vádtanács. A debreceni
törvényszék vádtaácsa tegnap
foglalkozott ezzel az ügyvel és Thu-
ránszky Zsigmond letartóztatását hely-
benhagyta. Az előlekekből ítélve most
már Thuránszky egészen bűnügyének
főtárgyalásáig letartóztatásban marad.

— Az Egységspárt 28. körzete,
folyó hó 13-án este 7 órakor a Teleki
uccai körüli vendéglőben (Neumayer-
féle), levő párhelyiségében értekez-
letet tart, melyre a tagokat ezúton is
meghívja a Vezetőség.

— Halálozások. Az állami anya-
könyvi hivatalban a tegnapi napon a
következő halálozásokat jelentették
be: Gede Mihály, ref. 42 éves, Nagy-
várad ucca 6. szám. — Szilágyi Károly
ref. 38 éves, Malvin ucca 5. szám.

— Az asszonyt lopásért, a férjét
orgazdaságért ítélték el. Rácz András-
né: komádi asszony még a múlt év
őszén több lakásba besurrant s onnan
ruhaneműt és élelmiszert lopott. Teg-
nap került a debreceni törvényszék
Serly-tanácsa elé, amely 8 rendbeli
lopásért egy évi börtönrre ítélte. A bír-
ság elé került a férje is, aki a lopott
holmikat értékesítette. A férj orgazda-
ságért 14 napot kapott, míg Zsina
Lajosné, aki vett a lopott dolgokból,
ugyancsak orgazdaságért 3 napi fog-
házat kapott.

— Rágalmazásért elítélte a törvény-
szék a hortobágyi csárda bérlőjét. —
Felhatalmazásra hivatalból üldözendő
rágalmazással vádolva került kedden
délután Engli Róbert, a hortobágyi
csárda bérlője a debreceni büntető-
törvényszék elé. A vádirat szerint
Engli, ez év telén egy alkalommal egy
társaságban azt a kijelentést tette,
hogy „ha ötven pengőt adtam volna
a pénzügyőröknek hát nekem is volna
trafik engedélyem”. A tegnapi tárgya-
lason a tanúk vallomásaiból a vád be-
igazolást nyert és a bíróság Engli
bűnösségét megállapítva, 100 pengő
pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítéletet
megfeleltek.

— Fogházat kapott egy zsaroló
kabai asszony Szilágyi Gáborné, kabai
gazdálkodó asszony, a múlt év okt.
havában egy szénásszekeret hajtott az
országúton. Arra ment két kannával
a kezében Erdei Antal 11 éves fiú,
aki figyelmeztette az asszonyt, hogy a
ló istrángja el van szakadva. Az asz-
zony erre leszállt a szekérről, elvette
a kannát a fiútól és kijelentette, hogy
csak akkor adja vissza a kannákat,
ha öt pengőt fizet az elszakadt
istrángért, mert a ló az ő kiállítására
megfutott és így szakadt el az istráng.
A debreceni törvényszék tegnap vonta
felelősségre Szilágyi Gábornét és zsa-
rolásban modva ki bűnösnek, nyolc
napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Hajdúvármegyében rossz termésre van kilátás

A megye területén a szőlő hatvankét százaléka kifagyott.

A megyei gazdasági helyzetet, külö-
nösen a május havi állapotokat Sur-
goth Jenő gazdasági főtanácsos, gaz-
dasági fűfelügyelő terjesztette a bi-
zottság elé.

Surgoth Jenő főfelügyelő jelentésé-
nek legfontosabb részei a következők:
Az időjárás a hó folyamán ked-
vező volt. Kiadós esők voltak, melyek
a növényzet fejlődését nagyban elő-
mozdították. Dacára ezen kedvező idő-
járásnak, a meghagyott őszi buzaveté-
sek nemhogy javultak volna, sőt ellen-
kezőleg megromlottak, ugyanígy,
hogy sok helyen a gazdák az őszi bu-
zát most is szántják ki.

A megmaradt és fagyoktól szenved-
ett buzavetések igen ritkák, ala-
csonyak, fejletlenek és gyomosak,
ugy, hogy igen silány, rossz ter-
mésre van kilátás.

A rozsvetések különösen a homoktala-
jokon jó fejlődésnek indultak, egyes
helyeken azonban ritkák.

A tavaszi árpa- és zabvetések egyen-
letesen és jól fejlődtek, azonban több
helyen a zabvetések megéreztek a sok
csapadékot. A tengeri vetése befeje-
zést nyert, kapálása folyamatban van.

A takarmány- és cukorrépa jól keli
és igen szépen fejlődik. A dohány
palánták kiültetése megtörtént, a pa-
lánták erőteljesek.

A legelők az eső következtében meg-
javultak.

A fagykárosodás különösen nagy a
szőlőkben. A beérkezett jelentések
szerint teljesen kipusztult Tiszacsegen
15 hold, Tégláson 280 hold, Hajdubü-

szörményben 500 hold, Hajdusámson-
ban 900 hold, összesen 2651 katasztra-
lis hold szőlő. A kár nagysága megá-
lapítható, ha megjegyzem, hogy a vár-
egye területén összesen 5679 kat.
holdnyi terület van szőlővel beültetve,
szőlőkben 62,6 százalék pusztult ki.
A folyó évi tavaszi haszonállat ösz-
szeírása befejezést nyert. Találtatott
a vármegyében összesen 37.941
szarvasmarha, 22.847 ló, 57.518 sertés,
71.448 juh.

A fagykár miatt Hajdunánásról 117
munkás munkánélkül maradt. A gaz-
dasági felügyelőség ezekből 100 mun-
kást Fejérmegyébe szerződtetett el,
így összesen 17 munkás maradt munka
nélkül. Hajduböszörményből 100 mun-
kásnak a Bácskába való elszereződte-
tése most van folyamatban. Hajdu-
sámsonban 104 munka nélkül maradt
munkását Tápiógyörgyén lehetne el-
szereződtetni. A munkások azonban ki-
jelentették, hogy ők más vidékre el-
nem szegődnek. Nádudvarról 392
munkás maradt aratási munka nélkül,
ezek közül csupán 60 munkás hajlandó
más vidékre elszegődni. Balmazuj-
városban 161 munkás maradt aratási
szerződés nélkül. 25 munkásnak Nög-
rádba való elszereződése most van fo-
lyamatban.

Végül jelentem, hogy a mezőgazda-
sági állapotokról való meggyőződés
miatt a földművelésügyi miniszter má-
jus hó 24-én vármegyénk területét be-
utazta.

A bizottság a jelentést tudomásul
vette.

Debreceni piaci árak

A zöldségpiacon változás nincs. Ál-
landóan sok a friss zöldségben a fel-
hozatal. A baromfi piacon a kereslet
aránylag nagyobb volt, mint a kíná-
lat, ezért áremelkedés volt észlelhető.
A gyümölcs piacon a cseresznye és a
pöszméte mindíg nagyobb mennyiség-
ben jelenik meg, az árak erősen es-
nek. A tej piacon az árak emelkedtek.
A felhozatal kevés, a dologidő miatt
nem érnek rá a termelők a vásárra
bejönni. A kenyér piacon nagyon érez-
hető a munkanélküliség, sem a liszt,
sem a kenyér nem kél nagyobb meny-
nyiségben.

Zöldségárak: saláta 1—5, kalarabé
4—12, zöldpaprika 20, zöldhagyma 5—
11, hónapos retek 3—6, új sárgarépa 8
fillér csomója, vagy darabja; petre-
szelyem 50—60, sárgarépa 16—20, ve-
reshagyma 5, fokhagyma 50, burgonya
10—26, új burgonya 60, borsó szemes
50—60, csöves borsó 25, bab 80 fillér

kilója.
Baromfi piaci árak: rántani való
csirke 280—4, sütni való csirke 4—6,
tyúk 5.50—6, kis csirke 80—85, kis
liba 6 pengő párja; tavalyi liba 2.50
—2.60, kövér idei liba 3, tyúk 2.20—
2.30, kappan 2.30—2.40, pulyka 1.80—
1.60, kacsa 2.30—2.40 pengő kilója,
tojás 10—13 fillér darabja.

Gyümölcsárak: cseresznye 80—120,
pöszméte 80—1, alma 120—2, földi-
eper 120—200 fillér kilója.

Kenyer- és lisztárak: félbarna ken-
nyér 30, egész barna 28, kenyérliszt
33, nullás liszt 38.

Tej és tejtermékek árai: tej 32—36,
tejfél 160—200, turó 100—120, vaj
450—500, juhturó 280—300 fillér ki-
lója, illetve literje.

Halárak: harcsa 450, kecsege 450,
ponty 240—300, kárász 80—200 fill-
lér kilója.

Terménytőzsde

A terménytőzsde hivatalos árfolya-
mai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 22.10
—22.80, 78 kg-os 22.80—22.50, 79 kg-
os 22.50—22.80, 80 kg-os 22.80—23.00,
felsőtiszai 77 kg-os 21.70—21.90, 78
kg-os 21.90—22.10, 79 kg-os 22.10—
22.30, 80 kg-os 2.40—22.60, fejer-
megyei, bácskai és dunántuli 77 kg-os
21.20—21.40, 78 kg-os 21.40—21.60,
79 kg-os 21.60—21.70, 80 kg-os 21.75
—22.00, pestvidéki 77 kg-os 21.20—
21.40, 78 kg-os 21.40—21.60, 79 kg os
21.60—21.70, 80 kg-os 21.75—22.00.

Rozs pestvidéki 17.00—17.50, más
17.00—17.50. Árpa Ia 21.50—22.00,
közép 20.50—21.00, sörárpa felvidéki
24.00—24.75, egyéb 23.50—24.00. Zab
Ia 19.50—20.00, közép 18.75—19.00.
Tengeri tiszai 25.50—26.00, egyéb 24.65
—25.00. Korpa 13.75—14.00.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:
Buza októberre 22.90, 22.96, 22.90,
22.60, 22.58, 22.57, 22.59, 22.80, 22.90,
22.57, 22.66, zárlat 22.61—22.62, má-
rciusra 24.80, 24.84, 24.64, 24.54, 24.45,
24.40, 24.45, zárlat 24.42—24.43.

Rozs októberre 18.90, 18.96, 18.86,
18.65, 18.80, 18.55, 18.85, 18.45, 18.54,
zárlat 18.54—18.56, márciusra 20.85,
20.55, 20.35, 20.15, 20.10, 20.00, 20.10,
zárlat 20.10—20.12.

Tengeri májusra 18.90, 18.55, 18.66,
18.53, 18.50, 18.48, 18.47, 18.42, 18.50,
zárlat 18.48—18.50, júliusra 24.78,
24.60, 24.58, 24.40, 24.25, 24.15, 24.30,
zárlat 24.28—24.30.

VÁSÁROK SORRENDJE.

Június 13-án: Berzence (sertésvá-
sár nincs), Nyírbrány, Püspökla-
dány, Tolna, Tótszentmárton (sertés
vásár nincs), Zalalövő (sertésvásár
nincs).

Június 14-én: Kaposméről (sertés-
vásár nincs). Marha- és sertésvásár:
Békés.

Június 15-én: Adony, Besenyszög,
Csongrád, Egerág, Pécsvárad, Szé-
kesfehérvár, Törökgyöngy (sertés-
vásár nincs), Lővászár: Békés.

Június 16-án: Állat- és kirakodó-
vásár: Fülöpszállás, Kóka, Turkeve.
Kirakodóvásár: Békés.

Június 17-én: Állat- és kirakodó-
vásár: Jászapáti, Kadarkút (sertés-
vásár nincs), Kisvárd, Lengyelóti,
Nagybaracska, Nemesváros (sertésvá-
sár nincs), Tolnanémedi, Zalaeger-
szeg, Marha- és sertésvásár: Békés-
csaba. Kirakodó-vásár: Ozd, Tata-
bánya.

VALUTÁK.

Angol font	27.87
Cseh korona	17.01
Dínár	10.05
Dollár	572.70
Francia frank	22.50
Lei	3.41
Lira	30.20
Német márka	136.95
Osztrák schilling	80.70
Svájci frank	110.55
Hollandi forint	231.10
Dán korona	153.00
Lengyel zloty	64.35
Svéd korona	153.55
Spanyol pezeta	81.05
Norvég korona	153.05
Belga frank	79.75

A legsötétebb

szeplőt és májfoltot

tüneményes gyorsan elfüfenti a
„WEHLY” ARCKENŐCS No. I.
sömört, pattanást és egyéb bőr-
tisztatlanságot a

„WEHLY” ARCKENŐCS No. II.
kimerítő utasítás magyar, német és
francia nyelven mellékelve. Minden
szakbavágó üzletben kapható. —
1 tég. kenőcs 2 P. szappan 80 fillér.
Utánvétellel küld: a készítő Wehly
István gyógyszerész Miskolc, vagy
a Török J. gyógyszerész Budapest,
Király utca 12.

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA

Központi fekvés. — Kurpark. Strandfürdő. Hajóállomás
tőzsomszédságában. Magyar konyha, magyar vendéglős.

Bikszádi gyógyforrásvíz

gyomorfájás, nehéz emésztés,
gyomorégés ellen a legjobb.

SPORTHIREK

A fővárosi sajtó irigykedve,
lekicsinylően ír a Bocskay
teljesítményéről

Részletesen beszámolt a „Debreczen” a Bocskay vasárnapi bravuros teljesítményéről, amelyet hatalmas nézősereg előtt ért el, a bajnok jelölt Hungáriával szemben. Amíg a mérkőzés szemtanúi — még az ellenpáron levők is — elismerték a Bocskay értékes teljesítményét, addig a fővárosi sport- és napi sajtó rosszmájúan alaposan belegázol a Bocskay értékes sikerébe és azt kicsinyíteni akarja.

Pedig a Bocskay eredménye rendkívül értékes, hiszen a Hungária játszott a saját pályáján és a Bocskay utazott. A Hungária a kikiáltott nagy csapat és a Bocskay rugta mindig a vezető gólokat és a Hungáriának kellett a saját pályáján küzdeni a kiegyenlítésért, tehát amikor az egyik fővárosi lap azt írja, hogy „A Bocskay eldöntetlent csikart ki a Hungáriától”, akkor éppen az ellenkezőjét írja a valóságnak, hiszen annak, — tehát a Hungáriának, — kellett az eldöntetlent kicsikarni, aki az adott gólokkal hátrányban volt. A Bocskay vezetett mindig, tehát nem a Bocskaynak kellett a kiegyenlítést és így az eldöntetlent kicsikarni.

Kétségtelen, hogy voltak a mérkőzésnek olyan periódusai, amikor a Hungária volt a többet támadó és veszélyes helyzeteket tudott teremteni a Bocskay kapuja előtt. Skvarok kapufalövése kétségtelen gólhelyzet volt, az elszalasztott 11-es is gólhelyzet volt, de viszont hasonló gólhelyzete a Bocskaynak is több ízben volt és ha nem kifejezetten az ellenfél térfelében töltött időt, hanem a kapu előtt teremtett helyzeteket vesszük alapul, a Bocskay semmiesetre sem marad hátrányban, sőt! Hiszen valamennyi néző s minden lap megállapítja, hogy a bíró nem adott meg a Bocskay javára egy 11-est, amikor Kocsis kézzel tovább ütötte a labdát. Mi lett volna, ha a Bocskay megkapja a mérkőzés utolsó perceiben ezt a tizenegyet és Molnár értékesíti is. Egy második Hungária elleni győzelemről ütötte el a bíró ezzel a meg nem adott 11-essel a Bocskayt.

A mérkőzésről írva, nem lehet szó nélkül hagyni a Hungária pálya lehetetlen állapotát. Debreczenben az őszel nem találta a bíró használhatónak a pályát a Bocskay-Sabaria mérkőzés alkalmával és a mérkőzést másnap kellett, — hétfőn, — lejátszani. Nos, hát akkor a Bocskay pálya sokkal jobb állapotban volt, mint vasárnap az MTK pálya. Szégyene az MTK-nak, de kicsufolása a sportnak is az ilyen talajú pálya.

A fővárosi sajtó Bocskay-ellenes állásfoglalása különben érthető. A pesti lapok, úgy a szaksajtó, mint a napilapok legtöbbször érdekeltve vannak valamelyik fővárosi nagy egyesület mellett és így érthetően fáj nekik, hogy egy vidéki csapat a nagynevű ellenfelet nem respektálva, annak saját pályáján, a fővárosban is mer eredményt elérni. Régi dolog ez és régen ismerik a vidéken ezt a hangot és ezt a szellemet. A vidék mindig csak lenézésben részesült és amikor a vidéki csapatok sorra verték a vidékre leránduló pesti nagy csapatokat, a vidéki pályának, az utazásnak s mindenféle kifogásnak tudták be a budapesti csapatok vidéken elszenvedett veszteségeit. Most azonban fordul a helyzet, a pesti csapatok saját pályájukon, a fővárosban is kezdik érezni a vidéki csapatok erejét, tehát most már erre kell keresni kifogást. Nem baj. Keressék csak a kifogást és irigykedjenek ők, de érje el az eredményeket a Bocskay.

A Vasas elleni mérkőzéssel fejezi
be a bajnoki szezont a Bocskay.

Vasárnap a bajnoki szezon utolsó mérkőzését játszta le Debreczenben a Bocskay a Vasas ellen. A mérkőzésnek érdekes jelentősége akadt, mert nemcsak a Vasas helyzetét tisztázhatja a kiesés szempontjából, hanem a Bocskay negyedik helye is eldőlt ezen a mérkőzésen. Vasárnap ugyanis a Bástya a Sabaria fölött aratott győzelmével megközelítette a Bocskayt és 21 pontra tett szert a Bocskay 23 pontjával szemben. Nem volna semmi baj, ha a Bocskaynak jó volna a gólaránya, de a Bocskay gólaránya igen gyöngye, 36:40, tehát passzív, míg a Bástya gólaránya 37:33, tehát aktív és így sokkal jobb, mint a Bocskay gólaránya. Ha tehát a Bocskay elveszítené a Vasas elleni mérkőzését, jobb gólaránya folytán a Bástya megelőzné a negyedik helyen. Ha azonban a Bocskay legalább eldöntetlent ér el, a negyedik helye végleges, de természetesen még attól is függ, hogy a Bástya milyen eredményt ér el vasárnap a III-ik ker. FC ellen. Reméljük azonban, hogy a Bocskay vasárnap megszerzi a Vasastól mind a két pontot és így biztosítja magának a negyedik helyet.

Érem-mérkőzés.

A Műkögyár és a Dohánygyár jó képességű csapatai szerdán délután fél 7 órakor tartják meg érem-mérkőzésük második fordulóját, a DKASE pályán. Belépődíj nines.

Országos atletikai versenyt

rendez vasárnap délután fél 3 órai kezdettel a DEAC, a Vasutasok sporttelepén, a Bocskay-Vasas mérkőzés előtt. Versenyszámok, ifjúságiaknak: 200 m, 2000 előnyverseny, magasugrás, diszkoszvetés, 4x200 m. staféta. Senioroknak: 100 m, 400 előnyverseny, 800 m, 3000 előnyverseny, 100 m staféta (MOVE vándordíjért), 100 meg 200 meg 300 meg 400 m-es staféta, magas, távol- és hármasugrás, 200 m-es gátfutás, rudugrás előnyverseny, súlydobás előnyverseny, diszkoszvetés, gerelyvetés. Nevezések június hó 12-ig, dr. Majzik László, Városháza, címére küldendők, tételekkel együtt.

Halassy (UTE) országos rekordot
javított

a 800 m-es gyorsúszásban, 11 p 22,6 mp alatt. Ugyane versenyen Mészöly (BBTE) a 100 m-es gyorsúszásban 1 p 01,8 mp igen jó idő alatt győzött, míg a vízipóló mérkőzés eredménye MAC-Pozsonyi TE 2 : 1.

A Törökszentmiklósi MOVE SE

kerület atletikai versenyt rendez június 23-án, egy ifjúsági, mint senioroknak és leventéknek.

Gyors tempóban fejeződik be
a bajnoki szezon.

Az első liga ugyancsak gyors tempóban fejezi be a bajnoki szezont. Szerdán délután játszóak le Budapesten a Hungária-Sabaria mérkőzést, míg esütörtökön szintén lesz ligabajnoki mérkőzés Kispesztén: — Kispeszt és a Budai 33-as között.

A Magyar Athletikai Szövetség
keleti kerülete

ma, június 12-én, délután fél 7 órakor, az Egyesült Ker. Nemzeti Liga tanácstermében. József kir. herceg utca 16. sz. alatt, ülést tart, amelyre a tanástagokat és az intézőbizottság tagjait ezúton is meghívja. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel a tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club atletikai szakosztálya június hó 15-én, szombat délután 7 órakor, az Egyetemi Sporttelepen szakosztályi ülést tart, amelyre a szakosztály tagjait ezúton is meghívja és a tárgysorozat fontosságára való tekintettel pontos megjelenésre kéri a Szakosztály Elnöksége. Tárgysorozat: 1. A júliusi nemzetközi verseny feltételeinek megállapítása. 2. A tízéves jubileumi verseny feltételeinek megállapítása. 3. A középiskolai tanulók nyári foglalkoztatása. 4. Folyó ügyek. 5. Esetleges indítványok.

Meghívó.

A DEAC Uszók Szakosztályának 1929. évi június hó 12-én tartandó alakuló közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, jelentések. 2. Tisztikar lemondása és új tisztikar választás. 3. Uszodajegyek elosztásáról javaslat. 4. Esetleges indítványok. A közgyűlés az egyetemi sporttelepen, pontosan este 7 órakor kezdődik.

Felhívás!

Felkérem a Debreceni Műkögyár Football Csapat összes játékosait, hogy holnap, folyó hó 12-én, — a DKASE pályán, — jelenjenek meg. Ezt megelőzőleg kérem 6 órára, a felszerelés átvétele végett a gyártelepen megjelenni. Intéző.

29688—1929. B. szám.

Hirdetmény

A Csapó ucca 98. számú ház előtt épült 23-as számú vasbetonsátor f. évi július hó 31-ével megüresedik, felhívja azért az I-foku közigazgatási hatóság elsősorban a hadigondozottakat, hadirokkantakat, hadiözvegyeket, vagy ilyen igénylők nem létében a jelzett vasbetonsátort bérbevenni kívánó debreceni illetőségű igénylőket, hogy a vasbetonsátor kéréte iránti igényüket az I-ső foku közigazgatási hatósági hatóságnál (Kossuth ucca 20. földszint 40.) bezárólag f. évi július hó 1. déli 12 óráig írásban jelentsék be.

Igénylő 72 pengőt készpénzben, v. óvadékképes értékpapir alakjában (takarékbetét könyvön) a város házipénztáránál az igény bejelentése előtt letétbe helyezni és ennek megtörténtét a jelentkezéskor igazolni. A bérlet időtartam 1 év.

A vasbetonsátorban árusítani lehet:
1. Hirlapokat, sajtótermékeket.
2. Csemegeféléket.
3. Trafikneműeket.
Debrecen, 1929 június hó 3.
Elsőfoku közigazgatási hatóság.
Dr. Vass, tanácsnok.

Hátizsákok, bőrdöndők,

utazási koferek, viharkabátok, sportharisnyák
és sportsapkák nagy választékban

Antalfy Gyula sportüzletében kaphatók, Szent
Anna utca 10—12. — Telefon 9-12.

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópusi flórájú kert közepén. Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.

Szobái tágasak, világosak és abszolút tiszták. — Több tagu családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok.

Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg, folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kifűző magyar-francia konyha.
Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1. Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTÓLI HIRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-89. telefonszámunk alatt kaphat.

Levelezés

Olesósági hullám!
Féher vásznak 70 fillértől csak Guttman vászon lerakatában vehet, Széchenyi u. 19, az udvarban. 160

Állást kereső
a ó k

Középkorú
intelligens, mindenhez értő özvegy asszony elhelyezést keres, vidékre, magánoshoz, vagy családhoz, díjtalanul. Levelet „Szorgalmas” jellegre a kiadóba kérek. 492

Mágnesgyújtókat

jótállással javít, delez Földvári I. elektrotechnikai gyár, Széchenyi u. 55. szám. 2-a

Állást kereső
főrlak

Házmesterséget
vállalnék nagyobb házban, bádigos és szerelő vagyok. Kisebb javításokat vállalom. Szíves n. gkeresést kér Tóth Gyula, Magyar u. 24b, Csapókert. 538

Betöltendő állás
a ó k részére

Tanyára
keresek mindenestől kécsnőt, esetleg 10—12 éves gyermekével. Jelentkezhet Külsővására 10. 511

Gyermekekhez

8—10 éves kislányt, — játszóháznak keresek, ellátásáról gondoskodom. Pesti ucca 75. szám. 516

Ezerpengő

készpénz-óvadékkal rendelkező értelmes férfi, vagy nő, kiárusítónak felvétetik. Havonta 100 pengő fizetés és jutalék. Bővebbet Nagy hirdető-irodában, — Csapó ucca 56. 574

Ügyes

kezdő varróleányt azonnal felveszek. Fazekas Mihály u. 6. 540

Bejáró szobalány

hosszú bizonyítvánnyal június hó 15-re felvétetik. Jelentkezni lehet szerda reggel 10 órától. Lukács Izidorné, Károly Ferenc József út 3. 515

Gyakorlott

varróleányt keres varróda. Attila tér 6. szám. 566

Könyvelésben
jártas, jóírású, felekkel bábni tudó, ügyes eláru sítónót állandó alkalmazásra keresünk. Kereskedelmi iskolát végzetek, német nyelvet bírók előnyben. Személyes bemutatkozás f. hó 14-én, délelőtt. Singer varrógép Rt., Piac u. 79 szám. 559

Betöltendő állás férfiak részére

Házmester
azonnal felvétetik. — Bethlen ucca 43. sz. alatt. 577

Soffőr,
nős ember, nagy praxis sal, azonnal felvétetik. Nap ucca 23. szám, Párenhesy. 15-a

Szücssegéd
felvétetik. — Adler, Bathhány 2. 572

Cipészsegédet
felveszek. Bujdosó, Teleki ucca 31. 543

Fodrászsegédet
állandó munkára felveszek. Kárpóli, Eötvös u. 64. 561

Pénzbeszedők
és nők azonnal belépésre felvétetnek. Cím a kiadóban. 545

Biztosítási
szakmában jártas, lehetőleg fiatal férfiak és nők fix fizetéssel és magas jutalékkal azonnali belépésre felvétetnek. Cím a kiadóban. 544

Pincértanulónak
2 jobb házból való fiu felvétetik. Mátyás pince Kossuth ucca 2. x

Tanulót
fűszerüzletembe felveszek. Vadászy Meszena 1. 489

Ügynök
fűszer-, csemege és hentesüzletbe bevezetett üzletfelszerelési cikk terjesztésére kerestetik. Ajánlatok a kiadóba — „Műszaki” jelígre. 496

Ezerpengő,
óvadékkal, vagy készpénzzel rendelkező házaspár, vagy nő: ember, biztos megélhetést nyújtó álláshoz juthat. Érdeklődni Hemokk: ucca 86. szám. 522

Ajánlat

Legszebb
nyári selyemruhák nálam készülnek, ugyszintén elegáns kabát, kosztüm ruhák, utolsó divat szerint, kosztüm kabát 14 pengőtől, ruhák 8 pengőtől. Bálint Margit, Hunyadi ucca 18. szám. — Tanulót felveszek, szegődve, kőzépi-iskolát végzett rövid időre. 49a

Született
német nő tanítónővel együtt elemistákat erdei sétákon és német társalgást elvállal. — Kiss Rózsi, Dégenfeld-tér 3. 555

Csillárárkészítményeket
a legolcsóbb vizort-eladói árban árusítom. Földvári, Széchenyi ucca 55. 2a

Motorkerékpárok
175 cm. Angol AKD. felülvezényelt, OHV. 4 ütemű, 300 cm. Angol AKD. felülvezényelt, 200 cm. Német Zundap 1929-es típus, 500 cm. Német, Diamant, oldal kocsis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktárban, Csapó ucca 68. sz. 412

Soffőr-vizsgára
szakszerűen műhelygyakorlattal — csak Kiss gépműhely 19 év óta fennálló soffőrkolája készít elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni, csakis műhelygyakorlattal tanuljon. Erzsébet utca 20. szám 412

Hj. Máthé János
vízvezeték, csatornázás és központi fűtés berendezési vállalkozó. Elvállal: vízvezeték, csatornázás, központi fűtés, fűdő- és egészségügyi berendezések készítését és minden e szakmabeli javításokat. Kívánatra költségvetések és tervek készíttetnek. — Iroda és műhely Csapó ucca 24. szám. (bent az udvarban.) Telefon sz.: 3-21. 1429

Arjegyzék.
Virágkalapok 16.— P. csipke kalapok, lószőr díszszel 10.— P. fehér és színes gyökérkalapok 7.— pengőtől. Zivart bortnikból 5.— pengőtől, az „Anny” kalapszalónban, Csapó ucca 47. szám. 1568

Ablakok
minden nagyságban készsen kaphatók. Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, volt Sziv ucca 14 sz. 1568

Tégla és cserép
legolcsóbb beszerzési helye. Első debreceni téglagyár, iroda, Royal épület. Telefon 59, 228 557. szám. 31-a

PADLÓLAKKOK
magas fényű, legkiválóbb minőségben, legszebb színekben nagyon olcsón kapható. Stern festéküzletben. Piac ucca 10. Bikkával szemben. 1a

Telefonok.
villany- jelzőberendezések, villanymotorok beszerzése, javítása, szerelése 30 év óta a legmegbízhatóbban. Széchenyi ucca 55 Földvári. 49a

Király kávé
mégis a legjobbak. — Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos, vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható, Dégenfeld-tér 11. 6-a

Zamatos
borok, 66, 80, 100, 120 fillér, nagyobb tételnél engedményt adok. — Glück csemegeüzlet, — Péterfia ucca 76. 8-a

Kereslet

Használt,
üvegeket veszek, litereseket, féllitereseket, — Széchenyi ucca 22. sz. alatt. 86

Társulánk
10.000 pengővel közreműködéssel. Cím: Petőfi tér 12, fodrászüzletben. 239

Mézet
keresek megvételre és tanulót felveszek. — Glück, Péterfia ucca 76 szám. 13-a

Társat
keresünk tűzifa és építkezési anyag üzlethez. Esetleg üzletemet el is adom. „Jó kereset” jelígre Debreceni Bank-láz, Miklós ucca 7. alá. 570

Társ
kerestetik nagyobb szabásu bizományi üzlet át vételéhez. Pénz nem ok vetlen szükséges. Huszezer pengős, tehermentes ház főfeltétel. Leveleket a Debreceni Bank házhoz, Miklós u. 7. alá „Nagy jövedelem” jelíggel. 572

300 pengőt
keresek ingatlanfedezetre. Kamatot fizetek, v. az ingatlan lakással használhatja. — Cím a kiadóban. 556

Redőnyös
kirakatot veszek 250 magas, 100 széles Rakovszky u. 21. 552

Kiadó lakás

Két szoba
irodának, varrodának alkalmas kiadó. Szentanna 7. 568

Egyszobás,
modern lakás kiadó — aug. 1-ére. Darabos ucca 61 sz. 537

Egy
udvarnyíló szoba kiadó. István ut 16. 558

Kiadó
háromszobás, kettőszobás és pincelakások. — Verbőczy ucca nyolc. 554

Kiadó
nyári, esetleg állandó lakásnak is Poroszlay-ut 12. sz. alatt 1 szoba, előszoba, konyha nagy terrasszal azonnal. 551

Központon
5 szobás urilakás aug. 1-ére kiadó. Cím a kiadóban. 541

Kiadó
kétszobás lakás Hatvan ucca 19. szám. 575

Egy szoba,
konyha, kamara 15-ére kiadó, havi 26 pengőért Sámsoni ut 9. 565

Pinceszoba,
kiadó Szent Anna ucca 7, műhelynek is. 37

Pinceszoba
szép világos, padlós, világgal azonnal kiadó. Maróthy György 22. 498

Vásznat
legolcsóbban csak Guttmann nagy ászonlerekatában vehet, Széchenyi 19, az udvarban. 160

Magasföldszinti
3 szobás lakás kiadó. Meszena u. 26. Értekezni az első lakásban. 30a

Olcsó lakás.
Három hatalmas szoba, mellékhelyiségek a pincében. Tisztviselőtelep, Bornemissza ucca 12. Egytől háromig. 30a

Különálló
villaépületben egy szoba, alkov előszoba és összes mellékhelyiségekből álló lakás augusztus elsejére kiadó. Domokos Lajos ucca 6. Vénkert. St.

Butorozott szoba

Különbejáratu
udvari butorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós u. 26. 220

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba, két személyre kiadó, Klein, Dégenfeld tér 3. szám. 576

Kiadó
uccai butorozott szoba, egy-két személy részére Bercsényi ucca 37. sz. 510

Butorozott
szoba kiadó 15-ére. Simonffy u. 17. sz. 528

Egy
butorozott szoba kiadó. Hadházy ucca 19. 564

Egy
csinosan butorozott szoba kiadó. Ki kéthavi lakbért előre kifizet, — annak egy havi ebédet kamat fejében adok. — Cím a kiadóban. 532

Kiadó
különbejáratu butorozott szoba, Bundi u. 15 szám. 500

Különbejáratu
butorozott szoba 2 férfinak vagy házaspárnak konyha használatlall kiadó, esetleg üresen is. Dobozi 11. 513

Üzlet, máhely, raktár

Borbély üzlet
forgalmas helyen, be- tegség miatt, sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 517

Szent Anna 4. sz.
alatt építendő bolt- helyiségre bérlő keres- tetik. Ugyanott két, v. három pinczehelyiség, rektárnak, műhelynek, bérbeadó. 526

Egy
üzlethelyiség, forgal- mas helyen átadó, eset- leg nyári szezonra is. Cím: Vásárcsarnoki árúházban, Csapó ucca 18. szám. 503

Üzlethelyiség
a mostani varrógépüz- lethelyiség kiadó. Csa- pó 41. — Értekezhetni Szent Anna 7. 567

Egy
forgalmas és jól beren- dezett étkezde elköltö- zés miatt eladó. Cím a kiadóban. 560

Eladó ingócság

Ebédlőszekrény
ebédlőasztal, pohár- szék és óraállvány, ol- csón eladó, Péterfia u. 28. szám. 514

Eladó
kb. 17 q egészséges, szép, morzsolt tengeri. Cím a kiadóban. 92

Bontásból
kikerült téglá, cserép, puha- és keményfa gerendák, lécek és téglatörmelék kapható, — Széchenyi ucca 38. 573

Többréndbeli
bútor eladó. K. Tóth u. 5, Tóth r. főtörzsörmes- ternél. 549

Elárverezek
1929 július hó 19-én, délelőtt 10 órakor Debrecenben a zsbivásáron, ki nem szállítás esetén Piac ucca 9. sz. alatt 1630 pengőre becsült ingókat, irodai felszerelést, írógépet, himző- gépet stb. Rápolthy Já- nos, bír. végrehajtó. 563

Elárverezek
1929 június hó 19-én, délelőtt negyed 12 óra- kor Debrecenben, Piac ucca 9. szám alatt 1400 pengőre becsült ingó- kat, bútorokat stb. Rá- polthy János bír. végre- hajtó. 563

Gázrezsó,
cserépkályha eladó. — Megtekinthető délelőtt. Darabos u. 61. 547

Burgonya
5 pengő mázsánként és főtt burgonyahulladék kapható sertésnek. — Ugyanott kifutófiu fel- vétetik. Burgonyazúzó- üzem, Péterfia 8. 558

Eladó ház

Eladó
csinos frontu ház, Ber- csényi ucca 44. 1x2 szo- bás uccai, 2x1 szobás udvari lakásokkal, tisz- ta kő épület, cserép- kályhakkal, villany és vízvezetékekkel. Megbiz- va Steiner ingatlan- iroda, Piac ucca 19. szám. 579

Eladó
Verbőczy ucca 8. számú ház tizennyrendbeli lakással. 53

Kinizsi utca 47.
számú családi ház, te- lekkel — a csapókerüti állomás tövében — el- adó; ára: 6500 pengő. 283

Eladó ház.
Kucik telep, Malom u. 56. sz. új ház szoba, konyhás lakással, olcsó árban, kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Tiszántúli Mezőgazdasá- gi Hitelintézet Rt., Kos- suth u. 8. 10a.

Színházátjárónál
megnyitandó Blaha Luj- za uccában 200 négy- szögöl, építkezésre ki- válóan alkalmas telek eladó. Máté / ingatlan- iroda. Piac ucca 30. 88

Építetők figyelmébe!
Eladó Nap u. 2. számú ház megnyitandó új uc- cára 50 méter fronttal azonnal elfoglalható 5 szobás lakással. Érte- kezni Nap u. 4. sz. 434

Csinos kis ház
eladó, nem modern, de jókarban van, 3 egy szoba, konyhából álló lakás, viz, villany bevezetve. Nő által is vezethető jó meneteli belső üzlettel, Kút ucca 62. szám. 11-a

Eladó föld

Eladó
Hatvan uccai kertben 404 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, teljes fel- szereléssel, egyszobás konyhás lakással. Meg- bizva Steiner ingatlan- iroda, Piac ucca 19. szám. 578

Föld
tanyás 20 és fél hold a Veréb-dűllőben kiadó. Értekezhetni Szent An- na ucca 7. 569

Birtok bérlet

Kiadó
Halápor 31 hold ta- nyás föld. Értekezni le- het Ótmalom utca 7. sz. x

4 kát. hold
föld Ondódon Kádár- dűllőben október 1-étől bérbeadó. Cím a ki- adóban. 546